

DANMARKS STATISTIK

STATISTISKE MEDDELELSER

FJERDE RÆKKE SJETTE BIND
ANDET HÆFTE

COMMUNICATIONS STATISTIQUES 4ME SÉRIE TOME 6 2ME LIVRAISON

ARBEJDSLØN

SAMT

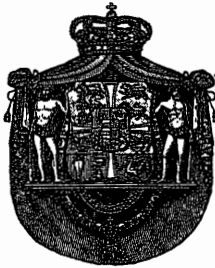
SVENDE- OG LÆRLINGEFORHOLD

IFØLGE HAANDVÆRKS- OG INDUSTRI TÆLLINGEN AF 1897

INDUSTRIES 1897: SALAIRES, CONDITIONS DES COMPAGNONS
ET DES APPRENTIS

UDGIVET AF STATENS STATISTISKE BUREAU

PUBLIÉ PAR LE BUREAU DE STATISTIQUE DE L'ÉTAT

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1900

Indhold.

Indledende Bemærkninger	5
Undersøgelsens Resultater:	
A. Arbejdsløen	7
1. Arbejdsløen for Svende	9
2. Arbejdsløen for Lærlinge . . .	15
3. Arbejdsløen for Arbejdsmænd	16
B. Logissystemet	18
C. Forholdet mellem Antallet af Svende og Lærlinge	21
Tabeller:	
I. Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og Arbejdsmænd i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897	30
II. Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge i de Fag, hvor Systemet spiller en væsentlig Rolle. Maj 1897 . . .	40
III. Det indbyrdes Forhold imellem Svende- og Lærlingestyrken i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897	44

Table des matières.

Remarques introductives.	
Résultats de l'enquête:	
A. Salaires.	
1. Salaires des compagnons.	
2. Salaires des apprentis.	
3. Salaires des manœuvres.	
B. Le système de logement.	
C. Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis.	
Tableaux:	
I. Salaire moyen par semaine des compagnons, des apprentis et des manœuvres dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897.	
II. Emploi du système de logement des compagnons et des apprentis, dans les métiers où ce système joue un rôle important, mai 1897.	
III. Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897.	

Statens Statistiske Bureau i Marts 1900.

Marcus Rubin.

Indledende Bemærkninger.

Remarques introductives.

Paa det Spørgeskema, der benyttedes ved Haandværks- og Industritællingen den 25. Maj 1897, og hvoraf et Eksemplar tilstilledes hver enkelt Haandværks- og Industriforretning i Landet, havde man med Hensyn til Bedriftens egentlige Arbejdere og Arbejdersker stillet to Rækker af Spørgsmaal. Først om Arbejdernes Fordeling efter Køn, Alder, ægteskabelig Stilling, Fødested samt Arbejdssted (d. e. i eller uden for Bedriftens Lokaler¹). Dernæst om Arbejdernes Fordeling efter deres Beskæftigelse i Bedriften (Svende, Lærlinge, Arbejds mænd o. s. v.) og om det samlede Beløb af Arbejdsløn af enhver Art. som i den tredje Lønningsuge af Maj Maaned var blevet udbetalt til hver af disse Arbejdergrupper; som Tillæg til disse Lønningsopgivelser forlangtes endvidere oplyst, om der desuden var givet Kost eller Logis (eller begge Dele), og, i bekræftende Fald, til hvor stort et Antal Arbejdere i hver Gruppe²).

Den førstnævnte Række Spørgsmaal besvaredes i Almindelighed fuldstændig af de paagældende Arbejdsgivere, og Bearbejdelsen af Oplysningerne om Køn, Alder o. s. v. stødte derfor ikke paa særlige Vanskeligheder. Resultaterne findes meddelte i det om Tællingen i 1899 udgivne Tabelværk. Med Hensyn til den anden Række af Oplysninger, om Arten af Arbejdernes Beskæftigelse og om den udbetalte Arbejdsløn m. v., viste det sig derimod allerede ved den første Revision af Materialet, at Spørgsmaalene vare ret mangelfuldt besvarede, saa at det paa Forhaand maatte betragtes

¹) Jfr. Punkt 6d i Spørgeskemaet, som findes gengivet i Statistisk Tabelværk 5. Række, Litr. A. Nr. 1, Side 57* og 58*.

²) Jfr. Punkt 10 i Spørgeskemaet.

som udelukket at behandle det paagældende Materiale i samme Omfang som den øvrige Tællings. Man ansaa det derfor for formaaltstjenligt at udsætte Bearbejdelsen af denne Del af Tællingen, idet man derved da ogsaa opnaaede saa meget tidligere at kunne fuldende og offentliggøre Bearbejdelsen af Hovedstoffet.

Det foreliggende Hæfte omhandler altsaa Industriarbejdernes Arbejdsløn m. v., men Materialet hertil er ikke den hele Industri-tællings, men hidrører kun fra de Fag, for hvilke det, efter Skemaerne, har været gørligt at samle tilstrækkelig gode og fyldige Oplysninger.

Forinden vi gaa ind paa en Fremstilling af disse, bør det dog endnu anføres, at man ingenlunde har været overrasket ved, at Tællingen paa de her omhandlede Omraader har givet et mindre godt Udbytte end paa de øvrige. Skemaet indeholdt 10 Punkter, hvoraf de 8 vare direkte Spørgsmaal, der kunde besvares ved simpelt hen at indføre et enkelt Ord eller Tal i Listen. Men med Hensyn til de to Punkter, som omhandlede Forretningernes Arbejdere, maatte Svarene meddeles i en paa Skemaet angiven tabellarisk Form. Lige saa let og naturligt som et saadant Tabelarbejde imidlertid falder den, som er øvet i Bogføring og i det hele i at omgaaes med Tal, lige saa vanskeligt kan det falde for den uøvede. Naar man betænker, at Spørgelisten forlangtes udfyldt af enhver selvstændig industridrivende, selv den beskedneste Landsbyhaandværker, og at Udfyldningen skete uden Vejledning af «Tællere», da maa man snarere undres over, at Resultatet i dets Helhed blev saa godt, som Tilfældet var, end over at der kom Mangler til Stede med Hensyn til et i og for sig saa vanskeligt Æmne som Arbejdslønnen og de derhen hørende Forhold.

Men om end det Materiale, der behandles i nærværende Hæfte, saaledes ikke er saa omfattende som Industritællingens øvrige Materiale, kan man dog kun være tilfreds med, at de paagældende Spørgsmaal bleve stillede. Selv efter Revisionen af Oplysningerne og Udskillelsen af det mangelfulde Stof, foreligger der f. Eks. om Arbejdslønnen Besvarelser om en Uges Løn for 88000 Arbejdere, d. e. Halvdelen af samtlige Industriarbejdere i

Landet; der er herved tilvejebragt et Materiale, der efter sit Omfang, i Forbindelse med dets positive og konkrete Art, er af stor og utvivlsom Betydning. Det vil da formentlig ogsaa vise sig, at den følgende Fremstilling i sine forskellige Afsnit indeholder Data af ikke ringe Interesse saavel for det sociale Liv som for Erhvervslivet.

Fremstillingen knytter sig til 3 Tabeller, der vedrøre 1) Arbejdsløn for Svende, Lærlinge og Arbejds mænd i en Del af de vigtigere Haandværks- og Fabrikfag, 2) Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge og 3) Forholdet mellem Antallet af Svende og Lærlinge i de enkelte Bedrifter. Til hver af disse Tabeller skal i det følgende fremsættes en Række orienterende Bemærkninger.

Undersøgelsens Resultater.

Résultats de l'enquête.

A. Arbejdsløn. Salaires.

De Oplysninger om Arbejdslønnen i Industrien, som foreligge gennem Tællingen den 25. Maj 1897, angaa det samlede Lønningsbeløb, som i hver Forretning udbetaltes til hver Gruppe af Arbejdere (Svende, Lærlinge, Arbejds mænd o. s. v.) i den tredie Lønningsuge af Maj Maaned. Her er altsaa medregnet Arbejdsløn af enhver Art, saavel Dagløn som Akkordbetaling, og ved Siden heraf er der — som før anført — givet Oplysning om, hvor mange Arbejdere der have faaet Kost eller Logis hos Arbejdsgiveren. Paa Grundlag af disse Opgivelser har man, særskilt for Svende, Lærlinge og Arbejds mænd, beregnet det gennemsnitlige Beløb, som i den paagældende Uge er udbetalt til hver Arbejder, idet man overalt har sondret mellem København, Provinsbyerne og Landdistrikterne. For Svendenes og Lærlingenes Vedkommende har man endvidere, hvor Materialet tillod det, beregnet det gennemsnitlig udbetalte Beløb særskilt for smaa, middelstore og store

Forretninger¹⁾. I disse Beregninger er der taget Hensyn til den Del af Arbejdslønnen, der er ydet in natura (Kost og Logis), idet man ved en Række Prøver har udfundet, med hvor stort et Beløb en Svends og en Lærings Ugeförtjeneste, i København, i Provinsbyerne og i Landdistrikterne, normalt nedsættes, naar der ydes Kost eller Logis eller begge Dele i Arbejdsgiverens Hus.

I Tabelafdelingens Tabel I gives, i Henhold til foranstaaende, Oplysninger om den gennemsnitlige Ugeløn for 52 Haandværks- og Fabrikfag. Hvert Fag har i Tabellen to lodrette Kolonner, een for Antallet af Arbejdere, om hvilke der foreligger brugelige Lønningsopgivelser, og een for det til disse Arbejdere gennemsnitlig ydede Lønningsbeløb i den paagældende Uge. Det skal bemærkes, at medens man vel i Almindelighed kan gaa ud fra, at den udbetalte Løn falder sammen med Arbejdernes virkelige Ugeförtjeneste, er dette dog ikke altid Tilfældet. Dels er der undertiden udbetalt Forskud, Akkordoverskud eller paa anden Maade opsparet Tilgodehavende for Arbejde uden for den paagældende Uge, hvorved altsaa det i Tabellen opførte Gennemsnitsbeløb er blevet større end den virkelige Arbejdsförtjeneste; dels kan omvendt Tabellens Tal være blevet for lille, hvis nogle af Arbejderne alt i tidligere Lønningsuger have modtaget Forskud paa denne Uges Förtjeneste, eller hvis de ere gaaede ud af Lønningsugen med et uberigtiget Tilgodehavende for denne Uges Arbejde. I det store og hele ville disse to Momenter naturligvis holde hinanden i Ligevægt; men det er dog ikke udelukket, at de i enkelte Tilfælde kunne have virket forstyrrende, navnlig hvor der kun har foreligget brugelige Lønningsopgivelser fra et mindre Antal Forretninger.

Endnu maa det nævnes, at de her angivne Lønninger vistnok gennemgaaende betegne et Minimum for Arbejdsförtjenesten i den paagældende Uge. Thi de Arbejdere, hvis Arbejdsløns vi beregne, er det Antal, der var til Stede paa Tællingsdagen i de forskellige Virksomheder, men den Løn, vi regne med, er, ifølge Tællingskemaet, «det samlede Beløb af den til dette Antal Arbejdere

¹⁾ D. v. s. Forretninger, som paa Tællingsdagen beskæftigede henholdsvis 1—5, 6—20 og over 20 egentlige Arbejdere og Arbejdersker.

udbetalte Løn i den foregaaende Uge», og da der nu af dette Antal kan have været nogle, der kun delvis vare i den paagældende Virksomhed i Ugen før Tællingsdagen, fordele vi altsaa paa Tællingsdagens hele Arbejdertal et Uge-Lønbeløb, der ikke svarer til en hel Uges Arbejde af samtlige Arbejdere. Det nævnte Forhold har næppe stor praktisk Betydning overfor vore Beregninger, men har dog maattet nævnes, for at man kan være klar over, at vi snarere naa til for lave end for høje Gennemsnitsløninger pr. Uge.

1. Arbejdsløn for Svende.

Salaires des compagnons.

Tabel I i Tabelafdelingen giver Oplysning om udbetalt Arbejdsløn til i alt 41272 Svende. Ved denne Registrering har man imidlertid kun medtaget saadanne Svende, som arbejdede i Forretninger inden for deres eget Fag (under Rubrikken Møllerier findes kun Møllersvende, under Sadelmager- og Tapetsererforretninger kun Sadelmagersvende o. s. v.); men desforuden har man Oplysning om udbetalt Arbejdsløn til 4221 faguddannede Arbejdere, som vare beskæftigede i Forretninger, der tilhørte et andet Fag end deres eget (Maskinpersonale i Dampmøller, Snedkersvende i Tapetsererforretninger o. s. v.). Medregnes de sidstnævnte, kan Resultatet af Undersøgelsen sammendrages i omstaaende Oversigt (Tabel 1)¹⁾.

Hvis man vil benytte disse Data til en Beregning af en Haandværkssvends gennemsnitlige Aarsfortjeneste i 1897, bør følgende Momenter have i Erindring:

- a) I de beregnede Ugebeløb indgaar hele Ugens Fortjeneste, altsaa ogsaa Betaling for Overarbejde o. l.;
- b) Undersøgelsesugen havde ingen andre Helligdage end Søndag; da man imidlertid for et Aar ikke blot maa fradrage

¹⁾ I de følgende Tabeller 1—3 omfatter altsaa Tabel 1 41272 + 4221 = 45493 Svende, medens Tabel 2 kun omfatter de 41272 Svende, og Tabel 3, der alene tager Hensyn til de Fag, hvor en Deling efter Forretningernes Størrelse har kunnet gennemføres baade for Hovedstad, Købstad og Land (jfr. S. 11), omfatter 45493 ÷ 8195 = 37298 Svende.

Tabel 1. Gennemsnitlig Ugeløn for Svende.

Salaire moyen par semaine des compagnons.

	Antal Svende <i>compagnons</i>	Samlet udbe- talt Ugeløn ¹⁾ <i>montant total payé p. semaine</i>	Gennemsnitl. Ugeløn ¹⁾ <i>salaire moyen p. semaine</i>
		Kr.	Kr.
København <i>ville de Copenhague</i> . .	11897	271539	22,82
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	19761	377783	19,12
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	13835	229934	16,82
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit.</i>	45493	879256	19,33

de 52 Søndage men ogsaa ca. 13 andre Fridage, bliver Aaret kun lig 50 Uger à 6 Dage.

I Henhold hertil bliver den gennemsnitlige Aarsfortjeneste, uden Hensyn til Arbejdsløshed, for København 1141 Kr., for Købstæderne og Handelspladserne 956 Kr. og for Landdistrikterne 831 Kr.

Som det fremgaar af Enkeltoplysningerne i Tabelafdelingens Tabel I, er der en ret betydelig Forskel mellem Gennemsnitlønnen i de enkelte Fag. I efterstaaende Tabel 2 (Side 11) har man givet en sammentrængt Fremstilling af Arbejdernes Fordeling efter Gennemsnitlønnen i det Fag, de tilhøre. Grupperne ere her tagne saa store, at der er Grund til at antage, at en Fordeling af Arbejderne efter disses virkelige individuelle Ugefertjeneste vilde give et ganske lignende Billede.

Selvfølgelig finder man i København de store Procenttal under de høje Lønninger, medens de i Landdistrikterne findes under de lave Lønninger. Et Sammendrag af Tabellen gør dette Forhold endnu tydeligere:

Af 100 Svende hvert Sted havde

	under 21 Kr.	over 21 Kr.
København	31,0	69,0
Købst. og Hdpl.	66,6	33,4
Landdistrikterne	99,9	0,1

¹⁾ Indbefattet Værdien af Kost og Logis, hvor saadant er ydet.

Tabel 2. Svendenes Fordeling efter Fagets Gennemsnitsløn.
Répartition des compagnons par salaire.

	Antal Svende i Fag med en gennemsnitlig Ugeløn af <i>nombres des compagnons à salaire de</i>						I alt <i>total</i>
	under 15 Kr.	15—18 Kr.	18—21 Kr.	21—24 Kr.	24—27 Kr.	over 27 Kr.	
Absolutte Tal: <i>nombres:</i>							
København <i>ville de Copenhague</i>	"	1266	2020	4646	1348	1328	10608
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1531	5324	4876	5788	92	1	17612
Landdistrikterne <i>comm. rur. . .</i>	5082	2642	5320	8	"	"	13052
Procentfordeling: <i>pourcentage:</i>							
København <i>ville de Copenhague</i>	"	11,9	19,1	43,8	12,7	12,5	100
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	8,7	30,2	27,7	32,9	0,5	"	100
Landdistrikterne <i>comm. rur. . .</i>	38,9	20,2	40,8	0,1	"	"	100

I Fag med en gennemsnitlig Ugeløn af under 21 Kr. arbejdede altsaa i København knap en Trediedel af Svendene, i Proviensbyerne to Trediedelev og paa Landet alle.

Inden for hvert enkelt Fag er der i Regelen en ikke uvæsentlig Forskel mellem Lønnen i smaa og større Virksomheder. Det Hovedindtryk, man faar ved en Betragtning af Enkeltoplysningerne i Tabelafdelingens Tabel I, er, at de større Forretninger gennemgaaende arbejde med de bedst lønnede Folk. Denne Regel synes vel undertiden at blive brudt, men i mange Tilfælde har dette sin Grund i, at Tallene ved Delingen ere blevne saa smaa, at den tilfældige Udbetaling af Akkordoverskud e. l. til et større Antal Arbejdere har kunnet give et forstyrrende Udslag. Rigtigheden af det Hovedindtryk, man modtager ved en umiddelbar Betragtning af Tabellen, bestyrkes da ogsaa gennem det i omstaaende Tabel 3 givne Sammendrag, der omfatter alle de Fag, for hvilke en Deling efter Forretningernes Størrelse er gennemført baade for København, Proviensbyerne og Landdistrikterne, og som desuden omfatter de foran nævnte 4221 Arbejdere, der vare beskæftigede i Forretninger uden for deres eget Fag.

Tabel 3. Gennemsnitlig Ugeløn for Svende i smaa og store Forretninger.

Salaire par semaine des compagnons suivant la force ouvrière des établissements.

	I Forretninger med <i>dans les établ. à</i>						I samtlige Forretninger <i>total</i>	
	1—5 Arbejdere <i>1—5 ouvriers</i>		6—20 Arbejdere <i>6—20 ouvriers</i>		over 20 Arbejdere <i>plus de 20 ouvr.</i>		Antal Svende <i>compagnons</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire</i>
	Antal Svende <i>compagnons</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire</i>	Antal Svende <i>compagnons</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire</i>	Antal Svende <i>compagnons</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire</i>		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
København <i>v. de Copenhague</i>	2110	19,66	2762	23,08	5180	24,08	10052	22,87
Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places . . .</i>	5167	17,10	5255	19,34	5773	20,59	16195	19,07
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	7385	15,26	2120	19,90	1546	20,72	11051	16,92

Regelen træder udpræget frem baade i København, i Provinsbyerne og paa Landet, og den gør sig gældende overalt paa samme Maade, idet der alle tre Steder er betydelig større Afstand mellem Gennemsnittene for de smaa og de middelstore end mellem Gennemsnittene for de middelstore og de store Forretninger. Minimumslønnen (Gennemsnitlønnen i de smaa Forretninger) er højest i København, derefter følge Provinsbyerne, endelig Landdistrikterne. Tilmed omfatter denne Minimumsløn des flere Arbejdere, jo mindre den er, thi i København udgøre Arbejderne paa Minimumslønnen (i de smaa Forretninger) kun ca. 21 pCt., i Provinsbyerne ca. 32 pCt., i Landdistrikterne ca. 67 pCt. Dette bliver ogsaa Grunden til det ejendommelige Fænomen, at medens Landdistrikternes Arbejdere have højere Arbejdsløn end Provinsbyernes baade i Forretninger med 6—20 og med over 20 Arbejdere, er deres gennemsnitlige Arbejdsløn dog kendelig lavere end Provinsbyernes; og endelig er det en Følge af det her nævnte Forhold, at Landdistrikternes Gennemsnitløn er ca. 18 pCt. lavere end Maksimum, medens Provinsbyernes er ca. 7 pCt. og Københavns Gennemsnitløn kun ca. 5 pCt. lavere end Maksimum (d. e. Lønnen i de store Forretninger).

Svendelønnen i 1897 lader sig for Københavns Vedkommende sammenligne med Lønningerne i 1892 ifølge det af Københavns

Magistrat udgivne Skrift «Arbejdslønnen i København i Aaret 1892». Den gennemsnitlige Dagløn for Svende blev for nævnte Aar beregnet til 3 Kr. 32 Øre, hvilket Tal fremkommer som Middeltal af Gennemsnitslønnen i 50 Fag, uden Hensyn til den forskellige Arbejderstyrke i de enkelte Fag. Nu er Spørgsmaalet, om dette Tal kan sammenlignes med det Tal, vi have faaet for 1897, thi for sidstnævnte Aar have vi kun for 29. Fags Vedkommende tilsvarende Oplysninger som for 1892¹⁾, og endvidere have vi jo her ikke regnet med Gennemsnittet af Fagene men med Gennemsnittet af Arbejderne, d. v. s. vi have taget Hensyn til Fagenes forskellige Arbejderstyrke. Prøven er let at foretage. I 1892 giver Gennemsnittet af de 29 Fag en Dagløn af 3 Kr. 33 Øre, altsaa kun 6 Øre mere om Ugen, end om man tog Gennemsnittet af alle 50 Fag; i 1897 giver Gennemsnittet af de 29 Fag — beregnet paa samme Maade som i 1892, d. v. s. uden Hensyn til Fagenes forskellige Arbejderstyrke — 22 Kr. 80 Øre Ugeløn, altsaa kun 2 Øre mindre, end om vi regne med alle 52 Fag og under Hensyn til Arbejderstyrken. Dette viser, at Forskel i Materiale og Beregningsmaade kun skaber uvæsentlige Uoverensstemmelser, og de i 1892 fundne Lønresultater lade sig altsaa sammenligne med de nu fundne.

Det maa imidlertid bemærkes, at Tallet for 1892 kun refererer sig til Daglønfortjenesten, medens det af Oplysningerne i det nævnte Skrift fremgaar, at der kunde paaregnes en Merfortjeneste af ca. 8 pCt., naar der arbejdedes paa Akkord. Nu udføres jo ganske vist kun en Del Arbejde i Akkord, men paa den anden Side er der i de otte Procent intet Hensyn taget til Merfortjeneste

¹⁾ De 29 fælles Fag ere: Møllerier, Bagerier, Slagterier og Pølsefabrikker, Bryggerier og Maltgørier, Possementmagerforretninger, Rebslagerforretninger, Hatte- og Buntmagerforretninger, Murerforretninger, Tømmerforretninger, Skibs- og Baadebyggerforretninger, Bygningssnedkerier, andre Snedkerier, Glarmesterforretninger, Malerforretninger og Skiltefabrikker, Sadelmager- og Tapetsererforretninger, Skorstensfejerforretninger, Bødkerforretninger, Børstenbinderforretninger, Hjul- og Karetmagerforretninger, Garverier, Stenhugger- og Stensliberforretninger, Guldsmedeforretninger, Kobbersmedeforretninger, Gørtler- og Kandestøberforretninger, Blikvarefabrikker, Grovsmedeforretninger, Klejnsmedeforretninger, Instrumentmagerforretninger og Bogbinderforretninger.

ved Overarbejde og Søndagsarbejde, og man kan saaledes formentlig uden stor Fejl beregne Aarets Fortjeneste for 1892 til 300 Gange Daglønnen + 8 pCt. Vi faa herved en Aarsindtægt for 1892 af 1076 Kr.; hermed maa sammenstilles de 50 Ugers (= 300 Dages) Indtægt for 1897, d.e. 50×22 Kr. 82 Øre, altsaa (jfr. S. 10) 1141 Kr. Aarsindtægten skulde altsaa fra 1892 til 1897 være stegen med ca. 6 pCt. Over for denne Stigning i 5 Aar med 6 pCt. — en Stigning, der i de siden Maj 1897 forløbne herved tre Aar utvivlsomt har fortsat sig — kan det anføres, at Stigningen i Svendelønnen i de 10 Aar fra 1882 til 1892 i førnævnte Skrift er beregnet til ca. 9 pCt.

Det skal endnu tilføjes, at Undersøgelsen af 1892 gik ud fra en Forringelse i de 300 Dages Arbejdsfortjeneste, paa Grund af Arbejdsløshed, af 7 à 8 pCt. (svarende til Forhøjelsen ved Akkordarbejde m. m.) og ansatte derefter Aarsfortjenesten for Svende til 996 Kr. En lignende Reduktion af de 1141 Kr. vilde give 1057 Kr., og til disse 1057 Kr. for København vilde atter svare for Provinsbyerne 885 Kr. (reduceret fra 956 Kr., jfr. S. 10) og for Landdistrikterne 770 Kr. (reduceret fra 831 Kr., jfr. S. 10) som Svendenes Aarsindtægt for 1897. I Virkeligheden kende vi jo imidlertid ikke Arbejdsløshedens Omfang i 1892 eller i 1897, i København eller uden for København. Fradraget for Arbejdsløshed, 7,4 pCt., mangler imidlertid ikke Holdepunkter i positiv foreliggende Arbejdsløshedsstatistik — det er, for Tiden, i hvert Fald næppe for lavt — og naar det er anvendt ens paa forskellig Tid og Sted, betyder det altsaa kun, at de paagældende Tal ere angivne under Forudsætning af i øvrigt lige Forhold med Hensyn til Arbejdsløshed, en Ligelighed, som der intet paa Forhaand synes at tale imod, og som man overfor Gennemsnitstal som de foreliggende derfor maa have Lov at regne med, indtil der foreligger positiv Viden om Forholdene.

2. Arbejdsløn for Lærlinge.

Salaires des apprentis.

Paa Grundlag af de i Tabelafdelings Tabel I meddelte Oplysninger for de enkelte Fag har man udarbejdet efterstaaende Sammendrag (Tabel 4).

Tabel 4. Gennemsnitlig Ugeløn for Lærlinge.

Salair moyen par semaine des apprentis.

	Antal Lærlinge <i>apprentis</i>	Samlet udbe- talt Ugeløn ¹⁾ <i>montant total payé p. semaine</i>	Gennemsnitl. Ugeløn ¹⁾ <i>salair moyen p. semaine</i>
		Kr.	Kr.
København <i>ville de Copenhague</i> . .	2992	15052	5,08
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	10008	40458	4,04
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	8900	30999	3,48
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	21900	86509	3,95

Hvis man sætter disse Gennemsnitstal for Lærlingenes Ugefortjeneste i Forhold til de tilsvarende for Svende, vil man se, at Lærlingelønnen Landet over udgør lidt mere end en Femtedel af Svendelønnen, nemlig i København godt 22 pCt., i Provinsbyerne godt 21 pCt. og paa Landet knap 21 pCt. At Lærlingelønnen ikke alene absolut men ogsaa i Forhold til Svendelønnen er højere i København end i Provinserne, kan maaske sættes i Forbindelse med det forholdsvis lille Antal Lærlinge, der beskæftiges i den københavnske Industri. Der er adskilligt, der tyder paa, at Lærlingelinstitutionen er i Begreb med delvis at forsvinde i mange Haandværksfag i København, og det er da naturligt, at de ældste og bedst lønnede Lærlinge ere forholdsvis stærkere repræsenterede i Hovedstaden end i det øvrige Land ²⁾.

Fra Fag til Fag er Lærlingelønnen mindst lige saa stærkt varierende som Svendelønnen, jfr. Enkeltoplysningerne i Tabelafde-

¹⁾ Indbefattet Værdien af Kost og Logis, hvor saadant er ydet.

²⁾ Jfr. i øvrigt Afsnittet om Forholdet mellem Antallet af Svende og Lærlinge.

lingens Tabel I. Forskellen mellem Lønnen i smaa og i store Forretninger er mindre udpræget for Lærlingenes Vedkommende end for Svendenes; selv om det oftest viser sig, at Gennemsnittet er højere for de store end for de smaa Forretninger, turde det være betænkeligt, paa Grundlag af det foreliggende Materiale, at fastslaa noget nærmere om dette Forhold.

3. Arbejdsløn for Arbejds mænd.

Salaire des manœuvres.

De ikke-faglærte mandlige Arbejdere, om hvis Lønningsforhold der er givet Oplysninger i Tabelafdelingens Tabel I, ere jo dels saadanne, som ere beskæftigede som Haandlangere o. l. i forskellige Haandværksfag, dels Fabrikarbejdere. Men ved Siden heraf finde de ikke-faglærte Folk i stort Omfang Anvendelse i Virksomheder inden for Industrien, som enten slet ikke eller dog kun i ringe Grad beskæftige Professionister. Her tænkes paa Virksomheder som Entreprenørforetagender, Teglværker o. l. For at faa saadanne egentlige «Arbejdsmandsfag» med i Opgørelsen har man indbefattet i Undersøgelsen ca. 6000 Arbejds mænd, beskæftigede ved Jord- og Betonarbejder, Bro-lægningsarbejde, Uddybningsforetagender og Teglværksarbejde, hvilke Fag ikke ere medtagne i Tabelafdelingens Tabel I. Alt i alt foreligger der Oplysninger om Arbejds løn for 13150 ikke-faglærte Arbejds mænd, jfr. nedenstaaende Tabel 5.

Tabel 5. Gennemsnitlig Ugeløn for Arbejds mænd.

Salaire moyen par semaine des manœuvres.

	Antal Arbejds mænd <i>manœuvres</i>	Samlet udbetalt Ugeløn ¹⁾ <i>montant total payé p. semaine</i>	Gennemsnitl. Ugeløn ¹⁾ <i>salaire moyen p. semaine</i>
		Kr.	Kr.
København <i>ville de Copenhague</i> . .	2212	40223	18,18
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	4893	79891	16,33
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	6045	94313	15,60
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit.</i>	13150	214427	16,31

¹⁾ Indbefattet Værdien af Kost og Logis, hvor saadant er ydet.

Herefter skulde altsaa Forskellen mellem Ugelønnen for Svende og for Arbejds mænd være 4 Kr. 64 Øre i København, 2 Kr. 79 Øre i Provinsbyerne og 1 Kr. 2 Øre paa Landet, d. v. s. at de faglærte Arbejdere tjene henholdsvis 26 pCt., 17 pCt. og 7 pCt. mere end de ikke-faglærte¹⁾).

Regner man for Arbejds mændene, ligesom for Svendene, dels Aarets ordinære Arbejdstid, uden Arbejds løshed, til 300 Dage = 50 fulde Uger, dels et Fradrag for Arbejds løshed af 7,4 pCt., faar man følgende Beløb som antagen Aarsindtægt for Arbejds mænd i 1897: i København 842 Kr., i Provinsbyerne 757 Kr. og i Landdistrikterne 722 Kr.

Anmærkning. Til Belysning af Arbejds lønnen for kvindelige Arbejdere og for Børn viste det foreliggende Materiale sig kun lidet egnet, navnlig fordi det meget hyppig er Tilfældet, at de paagældende Arbejdere ikke have Arbejde, i hvert Fald ikke for een og samme Forretning, hele Ugen igennem, og dette gælder i særlig Grad de Fag, som i størst Omfang beskæftige Kvinder og Børn (saaledes især Konfektionsindustrien). Da en Bearbejdelse af de Oplysninger, der foreligge for disse Fags Vedkommende, derfor maatte befrygtes at ville føre til usikre Resultater, skal her kun meddeles, at man i de i Tabelafdelingens Tabel I omhandlede Industrier har fundet Lønningsangivelser for 5672 voksne Kvinder og 1725 Børn, og at den gennemsnitlige Ugeløn udgjorde for voksne Kvinder i København ca. 10¹/₂ Kr., i Provinsbyerne ca. 7¹/₂ Kr., paa Landet ca. 7 Kr.

For de 1725 Børn hele Landet over udgjorde Ugelønnen gennemsnitlig lidt over 1¹/₂ Kr.

¹⁾ Afstanden mellem københavnske Arbejds mænds og københavnske Svendes Fortjeneste var ifølge den oftere omhandlede Undersøgelse for København (1892) 28 pCt., altsaa kun lidet forskellig fra Afstanden ifølge nærværende Undersøgelse (26 pCt.). Den Forskel, der findes, peger hen imod en Tilnærmelse mellem Lønnen for faglærte og ufaglærte (stærkere Stigning af disses end af hines Løn), hvad der allerede viste sig Tendens til for Perioden 1882 til 1892, og hvad der kunde staa i Forbindelse med, at alt som Tiden gaar, bliver der en ringere Afstand mellem Styrken af Svendenes Association og Arbejds mændenes Association. Det samme Moment kunde maaske bidrage til at forklare, at Afstanden mellem Lønningerne for faglærte og ufaglærte forringes fra Hovedstad til Købstad og fra Købstad til Land, idet Svendenes Forrang i Association vistnok maa antages at aftage fra By til Land; dog er dette Moment her sikkert underordnet over for andre Forhold, saasom Virksomhedernes Art o. l., hvad man imidlertid ikke skal komme nærmere ind paa.

B. Logissystemet.

Le système de logement.

Om den Udstrækning, hvori fri Bolig ydes Svende og Lærlinge, indeholder Tabelafdelingens Tabel II en Række Oplysninger. I Tabellen er kun medtaget de Fag, i hvilke Logissystemet spiller en væsentlig Rolle. Det skal bemærkes, at den langt overvejende Del af de Arbejdere, der faa Logis hos Arbejdsgiveren, tillige faa Kosten hos denne; og ved Siden heraf er der et ikke ringe Antal, som faa Kost men ikke Logis i Mesterens Hus.

Idet man angaaende Enkelthederne henviser til Tabellen, skal her meddeles en Oversigt over de Hovedresultater, der kunne uddrages af denne¹⁾.

Af 32277 Svende og 18180 Lærlinge havde henholdsvis 9352 og 11576 Logis hos Arbejdsgiveren. Det ses altsaa, at Ydelsen af Logis forekommer forholdsvis mere end dobbelt saa hyppig for Lærlingene som for Svendene. Af 100 Svende i de her omhandlede Fag havde omtrent 29, af 100 Lærlinge omtrent 64 Logis hos Mesteren.

Baade for Svende og for Lærlinge gælder det, at Logissystemet er mindst udbredt i Hovedstaden, mest paa Landet, samt at det fortrinsvis er de smaa Forretninger, der anvende Systemet. Begge disse Regler træde skarpt frem i følgende Sammendrag (Tabel 6).

Naar det erindres, at de her meddelte Tal kun vedrøre de Fag, i hvilke Logissystemet har den største Udbredelse, og Tabellen selv for disse Fag udviser, at kun 3 af 100 Svende i København have Logis hos Arbejdsgiveren, er det klart, at Systemet for Svendenes Vedkommende spiller en ganske underordnet Rolle i Hovedstaden. Tallene for Provinsbyerne tyde paa, at Systemet ogsaa her er i Tilbagegang, medens det vel nok kan siges endnu

¹⁾ Da Oplysningerne for Skrædderfagets Vedkommende kun referere sig til Provinsbyerne og Landdistrikterne (jfr. Noten til Tabellen), har man her ladet dette Fag ude af Betragtning.

Tabel 6. Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge i smaa og store Forretninger.

Emploi du système de logement des compagnons et des apprentis suivant la force ouvrière des établissements.

	I Forretninger med <i>dans les établ. à</i>	Antal Svende <i>compagnons</i>		Heraf med Logis <i>dont logés</i>		Antal Lærlinge <i>apprentis</i>		Heraf med Logis <i>dont logés</i>	
		Antal <i>nombre</i>	pCt. <i>p. 100</i>	Antal <i>nombre</i>	pCt. <i>p. 100</i>	Antal <i>nombre</i>	pCt. <i>p. 100</i>	Antal <i>nombre</i>	pCt. <i>p. 100</i>
København ville <i>de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	2190	181	8,3	1005	214	21,3		
	6—20 — —	2596	31	1,2	793	71	9,0		
	over 20 — —	2957	18	0,6	408	6	1,5		
	i alt <i>total</i>	7743	230	3,0	2206	291	13,3		
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	5661	1939	34,3	5602	3764	67,2		
	6—20 — —	4593	201	4,4	2067	645	31,2		
	over 20 — —	2507	12	0,5	418	15	3,6		
	i alt <i>total</i>	12761	2152	16,9	8087	4424	54,7		
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	8884	6479	72,9	7144	6475	90,6		
	6—20 — —	1734	389	22,4	617	382	61,9		
	over 20 — —	1155	102	8,8	126	4	3,2		
	i alt <i>total</i>	11773	6970	59,2	7887	6861	87,0		

at staa i Flor paa Landet. For Lærlingenes Vedkommende ere Forholdstillene overalt højere end for Svendenes; Logis ydes forholdsvis næsten lige saa hyppig til Lærlinge i København som til Svende i Provinsbyerne og omtrent lige saa hyppig til Lærlinge i Provinsbyerne som til Svende paa Landet. For Lærlinge paa Landet er det i de her omhandlede Fag aabenbart den helt almindelige Regel, at de have Bolig i Mesterens Hus.

Ser man bort fra Forskellighederne mellem By og Land og mellem store og smaa Forretninger, og fæster man udelukkende Opmærksomheden paa Summatallene for hvert enkelt Fag, viser der sig ligeledes stor Ulighed med Hensyn til Logissystemets Udbredelse (jfr. omstaaende Tabel 7).

Tabel 7. Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge i forskellige Fag.

Emploi du système de logement des compagnons et des apprentis dans les diverses industries.

Fag industrie	Antal Svende compagnons	Heraf med Logis dont logés		Antal Lærlinge apprentis	Heraf med Logis dont logés	
		Antal nombre	pCt. p. 100		Antal nombre	pCt. p. 100
Mølleries <i>minoteries</i>	2033	1494	73,5	386	362	93,8
Bagerier og Konditorier <i>boulangeries et confiseries</i>	2054	1007	49,0	1113	1038	93,3
Slagterier, Pølsefabrikker og Tarmrenserier <i>boucheries et charcuteries</i>	919	463	50,4	562	475	84,5
Maltgørier og Ølbryggerier <i>malteries et brasseries</i>	1975	330	16,7	73	21	28,8
Rebslugerforretninger <i>corderies</i>	278	80	28,8	141	99	70,2
Skomagerforretninger <i>cordonniers</i>	2925	573	19,6	1354	1099	81,2
Barber- og Frisørforretninger <i>établ. de barbiers et coiffeurs</i>	263	208	79,1	353	207	58,6
Murerforretninger <i>maçonneries</i>	4958	653	13,2	1523	707	46,4
Tømrerforretninger <i>charpenteries</i>	3559	755	21,2	1504	887	59,0
Snedkerforr. af alle Arter <i>menuiseries</i>	3190	568	17,8	2542	1431	56,3
Glarmesterforretninger <i>vitrieres</i>	146	40	27,4	126	59	46,8
Maler- og Lakererforretninger <i>peinture, fabr. d'enseignes</i>	2056	334	16,2	1488	784	52,7
Sadelmager- og Tapetsererforretninger <i>selleries, tapissiers</i>	733	245	33,4	647	368	56,9
Skorstensfejerforretninger <i>ramoneurs</i>	66	23	34,8	34	34	100,0
Bødkerforretninger <i>tonneleries</i>	567	128	22,6	285	188	66,0
Drejerforretninger af alle Arter <i>tourneurs</i>	221	52	23,5	168	100	59,5
Hjulmagerforretninger og Vognfabrikker <i>charronneries, carrosseries</i>	612	331	54,1	727	613	84,3
Garverier <i>tanneries</i>	401	43	10,7	101	45	44,6
Gas- og Vandmesterforr., Blikkenslagerforr. Lampefabrikker <i>ferblanteries</i>	563	105	18,7	448	192	42,9
Grov- og Klejnsmedeforr. samt Maskinværksteder <i>forgerons, serruriers, mécaniciens</i>	2737	1734	63,4	3501	2594	74,1
Urmagerforretninger <i>horlogers</i>	279	127	45,5	272	165	60,7
Boghinderforretninger <i>reliures</i>	337	36	10,7	247	50	20,2
Bog- og Stentrykkerier <i>imprimeries</i>	1405	23	1,6	585	58	9,9

Kun i eet Fag, nemlig Barber- og Frisørfaget, havde over de tre Fjerdedele af Svendene Logis. I 4 Fag ydedes Logis til mellem Halvdelen og de tre Fjerdedele af Svendene, nemlig i Møllerier, Slagterier, Hjulmager- og Vognmagerforretninger samt Smede- og Maskinværksteder.

I 6 Fag havde over tre Fjerdedele af Lærlingene, i 10 Fag mellem Halvdelen og de tre Fjerdele af Lærlingene Logis hos Mesteren.

C. Forholdet mellem Antallet af Svende og Lærlinge.

Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis.

Tabelafdelingens Tabel III giver for 30 Haandværks- og Fabrikfag en Oversigt over Antallet af beskæftigede Svende og Lærlinge samt over det numeriske Forhold mellem disse to Arbejdergrupper i den enkelte Virksomhed¹).

I det hele foreligger der Oplysninger fra 19832 Forretninger med 39712 Svende og 21596 Lærlinge (jfr. Tabel 8)²). Gennemsnitlig skulde hver Forretning i de 29 Fag altsaa beskæftige 2,0 Svende og 1,1 Lærlinge eller 54 Lærlinge for hver 100 Svende. Ligesom Forretningernes Størrelse er forskellig for København, Provinsbyerne og Landdistrikterne, saaledes er ogsaa det numeriske Forhold mellem Antallet af Svende og Lærlinge forskelligt i disse tre Dele af Landet. I København havde hver

¹) Disse 30 Fag ere ikke valgte under Hensyn til, om Lærlingeforholdet spillede en større eller mindre Rolle i Faget, men om dette maatte henregnes til Landets større Haandværks- og Fabrikfag; en Opgørelse for samtlige Fag, altsaa indbefattet alle Smaahaandværk, ansaa man for alt for vidtløftig i Forhold til den Interesse, der kunde knytte sig til en detailleret Redegørelse. — Inden for de 30 behandlede Fag er den foreliggende Oversigt vel, ligesom de to foregaaende Oversigter, for saa vidt ufuldstændig, som det for en Del Forretningers Vedkommende ikke klart fremgik af Skemaerne, hvor mange af Arbejderne der vare Svende, hvor mange Lærlinge og hvor mange ufaglærte Arbejdere; men det er dog lykkedes her at faa en Del flere Forretninger med end ved Statistikken over Arbejdslønnen og over Anvendelsen af Logissystemet. Det maa i øvrigt erindres, at Opgørelsen overhovedet kun omfatter saadanne Forretninger inden for hvert af Fagene, som beskæftigede Svende eller Lærlinge; udelukkede ere altsaa alle Forretninger, som enten ingen Arbejdere havde, eller som kun beskæftigede ikke-faglærte Folk (herunder Kvinder).

²) Disse Tal, saavel som de efterfølgende, indbefatte ikke Skrædderfaget (se Noten Side 18).

Tabel 8. Oversigt over Forholdet mellem Svende-
Répartition des établissements suivant la proportion

Forretninger med: <i>établissements à :</i>		København <i>ville de Copenhague</i>			
		Forretninger <i>établissements</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>		1169	4042	"	
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	Svendenes Antal over 5 Gange saa stort som Lærlingenes <i>plus de 5 fois</i>	112	2464	257	
		— — over 2 Gange og højest 5 G. saa stort som Lærl. <i>plus de 2 fois à 5 fois</i> . .	186	2317	703
		— — over 1 Gang og højest 2 G. saa stort som Lærl. <i>pas plus de 2 fois</i>	227	1126	726
		Tilsammen <i>total</i>	525	5907	1686
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant de c. et d'appr.</i> . .		256	415	415	
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	Lærlingenes Antal over 1 Gang og højest 2 G. saa stort som Svendenes <i>pas plus de 2 fois</i> — — over 2 Gange og højest 5 G. saa stort som Sv. <i>plus de 2 fois à 5 fois</i> . . . — — over 5 Gange saa stort som Sv. <i>plus de 5 fois</i>	152	340	527	
		67	90	275	
		2	2	14	
		Tilsammen <i>total</i>	221	432	816
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	1 Lærling <i>1 apprenti</i>	172	"	172	
		2—3 Lærlinge <i>2—3 apprentis</i>	101	"	219
		4—5 — <i>4—5 —</i>	11	"	45
		Over 5 — <i>plus de 5 —</i>	3	"	20
Tilsammen <i>total</i>		287	"	456	
I alt <i>totaux</i>		2458	10796	3373	
Procentvis Fordeling: <i>pourcentage:</i>					
Med Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>		47,5	37,5	—	
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>		21,4	54,7	50,0	
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>		10,4	3,8	12,3	
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>		9,0	4,0	24,2	
Med Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>		11,7	—	13,5	
		100,0	100,0	100,0	

Forretning gennemsnitlig 4,4 Svende og 1,4 Lærlinge, i Provinsbyerne 2,4 Svende og 1,4 Lærlinge og paa Landet 1,2 Svende og 0,8 Lærlinge. Medens det gennemsnitlige Antal Svende er henved dobbelt saa stort i København som i Provinsbyerne og her atter dobbelt saa stort som paa Landet, er Forskellen langt mindre for Lærlingenes Vedkommende; det gennemsnitlige Antal af disse er lige stort i København og i Provinsbyerne, og i Byerne kun en halv Gang større end paa Landet. For hver 100 Svende findes der i København kun 31 Lærlinge, men i Provinsbyerne 60 og i Landdistrikterne endog 68.

For at faa nøjere Indblik i disse Forhold, som jo bl. a. have Betydning for en Vurdering af de Vilkaar, hvorunder Lærlingeuddannelsen foregaar, har man delt Forretningerne i hvert Fag i 5 Hovedgrupper, nemlig:

- 1) Forretninger, som arbejde med Svende, men uden Lærlinge,
- 2) — som holde flere Svende end Lærlinge,
- 3) — som holde lige mange Svende og Lærlinge,
- 4) — som holde flere Lærlinge end Svende,
- 5) — som holde Lærlinge, men ikke Svende.

I Tabelafdelingens Tabel III findes opført Antallet af Forretninger, Svende og Lærlinge i hver af disse 5 Grupper, særskilt for København, Provinsbyerne og Landdistrikterne. Resultatet af denne Opgørelse for samtlige Fag (undtagen Skrædderfaget, jfr. foran S. 18) er sammendraget i foranstaaende Tabel 8, hvor endvidere den 2den, 4de og 5te Gruppe yderligere ere delte i Underafdelinger efter det indbyrdes Forhold mellem Antallet af Svende og Lærlinge og efter det absolutte Antal af Lærlinge i de Forretninger, som ikke holde Svende (jfr. nærmere Tabellens Forspalte).

Af Tabellen fremgaar det, at henimod de to Femtedele af Forretningerne arbejdede med Svende, men uden Lærlinge, noget over en Trediedel havde baade Svende og Lærlinge, og godt en Fjerdedel holdt Lærlinge men ikke Svende. Svendenes Antal oversteg Lærlingenes i ca. 13 pCt. af Forretningerne, det var lig Lærlingenes i ca. 14 pCt. af Forretningerne og mindre end Lærlingenes Antal i ca. 8 pCt. af Forretningerne. Paa samme Maade angives

Fordelingen af Svende og Lærlinge paa de nævnte Grupper af Forretninger. Det kan saaledes nævnes, at over en Femtedel af Lærlingene arbejdede i Forretninger, som beskæftigede flere Lærlinge end Svende, og at endvidere over en Trediedel arbejdede i Forretninger, som slet ikke holdt Svende. — De her eksempelvis anførte Forholdstal referere sig til Landet som Helhed. Det fremgaar i øvrigt nærmere af Tabellen, at der var en ret væsentlig Forskel mellem Forholdene i København, i Provinsbyerne og i Landdistrikterne. I Forretninger, som holdt Lærlinge men ikke Svende, arbejdede saaledes i København kun godt en Ottendedel af Lærlingene, i Provinsbyerne en Fjerdedel, men i Landdistrikterne endog Halvdelen af Lærlingene.

Sammenholder man de i Tabellen anførte Fordelingstal for Forretninger, Svende og Lærlinge, vil man se, at Forretningerne vare af højst ulige Gennemsnitsstørrelse i de forskellige Grupper, hvad der yderligere belyses i nedenstaaende Tabel 9.

Tabel 9. Den gennemsnitlige Svende- og Lærlingestyrke pr. Forretning.

Forces de compagnons et d'apprentis par établissement.

	København <i>v. de Copenhague</i>		Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>		Land- distrikterne <i>communes rurales</i>		Det egent- lige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	
	Gennemsnitlig pr. Forretning <i>moyenne par établissement</i>							
	Svende <i>compa- gnons</i>	Lær- linge <i>appren- tis</i>	Svende <i>compa- gnons</i>	Lær- linge <i>appren- tis</i>	Svende <i>compa- gnons</i>	Lær- linge <i>appren- tis</i>	Svende <i>compa- gnons</i>	Lær- linge <i>appren- tis</i>
I Forretninger med: <i>dans les établissements à:</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compa- gnons seuls</i>	3,5	"	2,4	"	1,5	"	2,1	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	11,3	3,2	7,0	2,4	4,1	1,5	7,0	2,3
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	1,6	1,6	1,5	1,5	1,2	1,2	1,3	1,3
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	2,0	3,7	1,6	3,0	1,2	2,5	1,5	2,9
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	"	1,6	"	1,6	"	1,3	"	1,4
	4,4	1,4	2,4	1,4	1,2	0,8	2,0	1,1

Tabel 10. Forholdet mellem Svende-
Proportion des forces de compagnons et

Løbe-Nr. no.	Fag: industrie :	Antal	Antal	Antal	Antal
		Forretninger nombre des établissements	Svende nombre des compagnons	Lærlinge nombre des apprentis	Lærlinge for hver 100 Svende apprentis p. 100 compagnons
1	Mølleries <i>minoteries</i>	1643	2114	394	19
2	Bagerier <i>boulangeries</i>	1484	2055	1057	51
3	Konditorier <i>confiseries</i>	81	65	96	148
4	Slagterier og Pølsefabrikker <i>boucheries et charcuteries</i>	868	1106	593	54
5	Rebslagerforretninger <i>corderies</i>	183	326	153	47
6	Skomagerforretninger <i>cordonneries</i>	1952	3170	1426	45
7	Barber- og Friserforretninger <i>etabl. de barbiers et coiffeurs</i>	421	276	367	133
8	Murerforretninger <i>maçonneries</i>	1696	6060	1861	31
9	Tømmerforretninger <i>charpenteries</i>	1507	4412	1679	38
10	Snedker- og Billedskærerforretninger <i>menuiseries</i>	1739	3850	2843	74
11	Glarmesterforretninger <i>vitrieres</i>	162	167	142	85
12	Maler- og Lakererforretninger <i>peinture</i>	1123	2438	1646	68
13	Sadelmager- og Tapetsererforretninger <i>selleries, tapisseries</i>	645	807	711	88
14	Bødkerforretninger <i>tonnelleries</i>	366	577	285	49
15	Drejerforretninger <i>tourneurs</i>	229	300	190	63
16	Hjul- og Kæremagerforretninger <i>charronneries, carrosseries</i>	679	639	712	111
17	Garverier <i>tanneries</i>	151	541	132	24
18	Stenhugger- og Stensliberforretninger <i>tailleurs et polisseurs de pierre</i>	117	862	83	10
19	Guldsmedeforretninger <i>orfèveries</i>	100	220	122	55
20	Gørtler- og Kandestøberforretninger <i>dinandiers et potiers d'étain</i>	63	245	159	65
21	Blikkenslagerforretninger <i>ferblanteries</i>	390	641	503	78
22	Grovsmedeforretninger <i>forgerons</i>	2713	2329	2826	121
23	Klejnsmedeforretninger <i>serruriers</i>	198	338	567	168
24	Maskinfabrikker <i>fabr. de machines</i>	174	3029	1280	42
25	Maskinværksteder <i>ateliers de mécaniciens</i>	267	425	416	98
26	Cykelfabrikker <i>fabr. de vélocipèdes</i>	24	290	109	38
27	Urmagerforretninger <i>horlogers</i>	352	299	280	94
28	Bogbinderforretninger <i>reliures</i>	226	395	276	70
29	Bog- og Stentrykkerier <i>imprimeries</i>	279	1736	688	40

og Lærlingstyrken i forskellige Fag.
d'apprentis dans les diverses industries.

Af 100 Forretninger arbejdede de 100 établissements avaient					Af 100 Lærlinge arbejdede i Forretninger de 100 apprentis appartenant à des établissements à				Løbe-Nr. no.
med Svende, uden Lærlinge compa- gnons seuls	med flere Svende end Lær- linge plus de c. que d'appr.	med lige mange Svende og Lærlinge autant de c. que d'appr.	med flere Lærlinge end Svende plus d'appr. que de c.	med Lærlinge, uden Svende apprentis seuls	med flere Svende end Lær- linge plus de c. que d'appr.	med lige mange Svende og Lærlinge à autant de c. que d'appr.	med flere Lærlinge end Svende à plus d'appr. que de c.	med Lærlinge, uden Svende à appr. seuls	
77,9	2,0	9,6	0,3	10,2	10,9	41,4	2,5	45,2	1
51,5	6,4	15,4	7,5	19,3	12,5	24,4	25,1	38,0	2
28,4	7,4	13,6	8,6	42,0	9,4	17,7	16,7	56,2	3
44,5	4,5	13,3	3,4	34,3	9,1	21,9	11,3	57,7	4
47,0	13,6	14,8	4,4	20,1	30,1	23,5	15,0	31,4	5
47,8	8,4	11,9	4,6	27,3	16,6	20,2	14,7	48,5	6
32,5	1,4	21,9	3,6	40,6	1,6	25,9	8,7	63,8	7
35,8	31,5	12,0	4,7	16,0	55,2	14,6	11,1	19,1	8
32,8	27,1	12,2	5,2	22,7	47,2	15,5	11,5	25,8	9
24,5	14,5	14,4	17,5	29,1	20,3	15,0	35,8	28,9	10
31,5	8,6	20,4	6,2	33,3	12,7	26,7	14,8	45,8	11
20,1	19,6	17,3	13,2	29,8	29,6	17,4	24,0	29,0	12
30,4	10,7	16,4	10,7	31,3	16,3	19,6	25,4	38,7	13
47,8	10,4	12,6	3,8	25,4	23,2	19,6	12,3	44,9	14
45,9	7,5	14,8	5,2	26,6	16,3	20,5	15,3	47,9	15
28,7	5,5	14,3	7,8	43,7	7,5	16,0	20,2	56,3	16
55,0	24,5	7,3	4,0	9,2	63,6	11,4	12,1	12,9	17
61,5	12,0	6,0	3,4	17,1	43,4	13,2	13,3	30,1	18
33,0	20,0	18,0	9,0	20,0	36,1	25,4	17,2	21,3	19
19,1	23,8	25,4	12,7	19,0	27,7	27,0	27,0	18,3	20
28,0	15,1	16,9	17,2	22,8	20,3	19,3	33,4	27,0	21
27,9	4,4	19,2	9,6	38,9	6,0	21,0	23,9	49,1	22
11,6	7,1	11,1	30,3	39,4	11,5	8,3	51,5	28,7	23
24,1	49,4	3,5	21,8	1,2	73,1	1,1	25,2	0,6	24
30,3	9,4	12,0	21,7	26,6	12,8	12,5	43,0	31,7	25
16,7	41,7	12,5	25,0	4,1	71,6	4,5	19,3	4,6	26
38,4	4,0	15,6	4,8	37,2	5,7	22,2	12,1	60,0	27
34,5	13,7	18,2	11,5	22,1	26,8	21,0	24,7	27,5	28
15,1	51,3	10,8	11,4	11,4	68,3	10,3	13,7	7,7	29

Resultatet af Tabel 9 kan kortelig udtrykkes saaledes, at det gennemgaaende var de største Forretninger, der holdt flere Svende end Lærlinge, og de mindste Forretninger, der holdt Lærlinge men ikke Svende.

Den yderligere Deling i Tabel 8 af 2den, 4de og 5te Gruppe af Forretninger muliggør en Gruppering af Forretninger og Personel efter andre Hovedlinier end de her benyttede. Hvis det for Eksempel antoges, at en betryggende Lærlingeuddannelse bl. a. krævede, at Antallet af Lærlinge i den enkelte Forretning højest turde være dobbelt saa stort som Antallet af Svende, eller at Lærlingeantallet — hvis der ikke holdes Svende — ikke turde overstige 1 Lærling for hver Forretning, og man vilde have Tallet paa de Forretninger, der fyldestgjorde eller ikke fyldestgjorde de her nævnte Forhold, da vilde dette Tal kunne findes i Tabellen. Denne angiver, at Antallet af Forretninger, som ikke fyldestgjorde de nysnævnte Fordringer, er 1897, d. v. s. omtrent en Sjettedel af de 11274 Forretninger, som overhovedet holdt Lærlinge; i disse 1897 Forretninger beskæftigedes mellem en Fjerdedel og en Femtedel af samtlige Lærlinge, nemlig 4841 af 21596.

Om Forholdet mellem Antallet af Svende og af Lærlinge i de enkelte Fag har man, paa Grundlag af de i Tabelafdelingens Tabel III meddelte udførlige Oplysninger, udarbejdet en summarisk Oversigt (jfr. foranstaaende Tabel 10), omfattende Byer og Landdistrikter under eet.

Antallet af Lærlinge var herefter større end Antallet af Svende i følgende Fag: Klejnsmedefaget (168 Lærlinge for hver 100 Svende), Konditorfaget (148), Barber- og Frisørfaget (133), Grovsmedefaget (121) samt Hjul- og Karetmagerfaget (111 Lærlinge for hver 100 Svende). Forholdsvis mindst var Lærlingeantallet i Garverfaget, Møllerfaget og Stenhuggerfaget, hvor der for hver 100 Svende kun fandtes henholdsvis 24, 19 og 10 Lærlinge.

Tabel 10 indeholder i øvrigt for hvert Fag en procentvis Beregning af dels Forretningernes dels Lærlingenes Fordeling, efter Hensyn til det indbyrdes Forhold mellem Svende- og Lærlingestyrken i de enkelte Forretninger.

Tabeller.

Tableaux.

Tabel I. Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og
Salaire moyen par semaine des compagnons, des apprentis et des

	Møllerier <i>minoteries</i>		Bagerier <i>boulangeries</i>		Konditorier <i>confiseries</i>		Slagterier og Pølsefabrikker <i>boucheries et charcuteries</i>	
	Antal Arb. <i>nombre des ouvr.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouvr.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouvr.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouvr.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>
A. Svende i Forretn. med: <i>compagnons dans les établ. à :</i>								
København <i>ville de Copenhague</i> { 1-5 Arb. ouvr. 7 22,93 176 20,36 15 20,77 83 19,77 6-20 — — 40 21,85 229 23,90 8 19,88 22 25,61 over 20 — — 115 23,27 117 24,94 — — — —								
i alt total 162 22,90 522 22,94 23 20,46 105 20,99								
Købstæderne og Handelspladserne { 1-5 Arb. ouvr. 140 14,81 562 17,71 32 16,93 280 15,81 6-20 — — 63 18,12 112 22,00 — — 102 21,94 over 20 — — 33 17,88 17 26,47 — — 130 19,72								
i alt total 236 16,13 691 21,66 32 16,93 512 17,89								
Land-distrikterne { 1-5 Arb. ouvr. 1607 13,37 741 15,36 } 4 16,25 233 14,43 6-20 — — 28 14,05 41 24,08 } 29 19,38 over 20 — — — — — — } 40 21,32								
i alt total 1635 13,38 782 15,84 302 15,82								
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . .</i> 2033 14,46 1995 18,67 59 18,26 919 17,56								
B. Lærlinge i Forretn. med: <i>apprentis dans les établ. à :</i>								
København <i>ville de Copenhague</i> { 1-5 Arb. ouvr. — — — — 33 3,53 48 7,41 6-20 — — — — 8 2,81 15 7,40 over 20 — — — — — — — — — —								
i alt total 8 10,25 103 6,16 41 3,39 63 7,40								
Købstæderne og Handelspladserne { 1-5 Arb. ouvr. — — 548 4,05 48 3,29 } 318 4,06 6-20 — — 45 4,33 — — } over 20 — — — — — — — — } i alt total 35 5,29 593 4,07 48 3,29 } 181 4,11								
Land-distrikterne { 1-5 Arb. ouvr. 337 4,33 } 4 3,75 181 4,11 6-20 — — 6 4,93 } over 20 — — — — — — — — } i alt total 343 4,34 324 4,25 } 181 4,11								
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . .</i> 386 4,55 1020 4,34 93 3,35 562 4,45								
C. Arbejdsmænd: manœuvres:								
København <i>v. de Copenhague . .</i> 48 21,32 21 15,57 4 14,56 16 15,69								
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places . .</i> 66 15,06 53 13,25 — — 330 15,10								
Landdistrikterne <i>com. rurales</i> 76 11,43 92 11,72 — — 85 13,73								
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . .</i> 190 15,19 166 12,70 4 14,56 431 14,85								

*) En Udskillelse af ikke-faglærte Folk har ikke kunnet foretages for Maltgæriernes og Bryggeriernes var en større Arbejdsnedlæggelse i Faget.

Arbejds mænd i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

manœuvres dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897.

Bryggerier og Maltgørerier ¹⁾ <i>brasseries et malteries</i>		Brændevinsbrænderier <i>distilleries</i>		Tobaks- og Cigarfabrikker <i>fabr. de tabac et de cigares</i>		Possementmagerforretninger <i>passementeries</i>		Rebslagerforretninger <i>corderies</i>		Skrædderforretninger <i>établ. de tailleur</i>	
Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.
7	23,00	34	18,19	28	15,07	11	21,38	6	21,82	— ²⁾	— ²⁾
37	23,25	43	19,63	40	18,27						
250	20,47	17	20,59	305	18,87						
294	20,88	94	19,29	373	18,52	2	21,50	149	15,61	377	17,47
260	14,75	71	14,78	34	14,67						
198	20,24	75	16,18	104	15,07						
311	18,89	143	16,46	415	20,75						
769	16,56	289	15,88	553	19,31	—	—	209	16,38	1195	19,39
219	12,83	9	18,03	35	15,68						
20	19,78	7	15,77								
673	23,03	—	—								
912	20,51	16	17,05	—	—	—	—	63	17,61	791	14,09
—	—	—	—	—	—						
—	—	—	—	—	—						
—	—	—	—	11	3,23	4	5,75	—	—	— ²⁾	— ²⁾
—	—	—	—	10	4,50						
—	—	—	—	67	4,79						
10	3,45	3	3,00	88	4,55	—	—	83	4,22	312	3,32
				36	3,84						
				73	3,88						
—	—	—	—	148	4,28	—	—	58	4,44	165	4,19
—	—	—	—	257	4,11						
—	—	—	—	—	—						
18	4,45	—	—	6	4,00	—	—	—	—	490	3,65
45	10,21	—	—								
—	—	—	—								
63	8,57	—	—	—	—	—	—	—	—	759	3,09
—	—	—	—	—	—						
—	—	—	—	—	—						
73	7,87	3	3,00	351	4,22	4	5,75	141	4,31	— ²⁾	— ²⁾
—	—	—	—	11	14,82	—	—	2	12,50	—	—
—	—	—	—	156	13,85	—	—	58	9,63	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	26	15,08	—	—
—	—	—	—	167	13,91	—	—	86	11,34	—	—

Vedkommende. ²⁾ Skrædderforretningerne i København ere ikke medtagne, da der i den paagældende Uge

Tabel 1 (fortsat). Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og
Salaires moyens par semaine des compagnons, des apprentis et des

	Hatte- og Buntmagerforretn. <i>chapperies et pelletteries</i>		Handskemagerforretninger <i>ganteries</i>		Skomagerforretninger <i>cordonneries</i>		Skotøjsfabrikker <i>fabr. de chaussures</i>		
	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	
A. Svende i Forretn. med: <i>compagnons dans les etabl. à :</i>									
		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	23,20	143	20,52	504	15,70	—	—	
	6—20 — —	26,56			375	16,10	25	15,30	
	over 20 — —	—			120	18,92	167	19,67	
i alt total		36			999	16,24	192	19,10	
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	17,59	46	21,25	842	14,11	—	—	
	6—20 — —	22,16			511	14,33	41	14,35	
	over 20 — —	20,46			19	13,48	—	—	
i alt total		63			1372	14,11	41	14,35	
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	—	—	—	540	13,08	5	15,00	
	6—20 — —	—	—	—	14	14,73			
	over 20 — —	—	—	—	—	—			
i alt total		—	—	—	554	13,13			
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . . .</i>									
	99	21,73	189	20,70	2925	14,68	238	18,20	
B. Lærlinge i Forretn. med: <i>apprentis dans les etabl. à :</i>									
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	5,33	18	4,00	31	4,34	—	—	
	6—20 — —						6	38	5,88
	over 20 — —								
i alt total							38	5,88	
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	4,27	17	4,56	525	3,18	—	—	
	6—20 — —				15	3,16	—	—	
	over 20 — —				—	—	—	—	
i alt total					643	3,18	—	—	
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	—	—	—	677	2,79	—	—	
	6—20 — —	—	—	—	—	—	—	—	
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—	—	
i alt total		—	—	—	677	2,79	—	—	
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . . .</i>									
	21	4,57	35	4,27	1351	3,01	38	5,88	
C. Arbejds mænd: manœuvres:									
København v. de Copenhague. . .	—	—	—	—	2	15,50	—	—	
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places. . .</i>	6	10,76	—	—	2	15,00	—	—	
Landdistrikterne <i>com. rurales</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit. . . .</i>									
	6	10,76	—	—	4	15,25	—	—	

Arbejdsmænd i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.
mancœuvres dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Barber- og Frisørforretninger <i>établ. de barbiers et coiffeurs</i>		Murerforretninger <i>maçonneries</i>		Tømmerforretninger <i>charpenteries</i>		Skibs- og Baadebyggerforretn. <i>chantiers de marine, de bateaux</i>		Bygnings-snedkerier <i>menuiseries en bâtiments</i>		Andre Snedkerier <i>menuiseries autres</i>	
Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salatre p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salatre p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salatre p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.
106	16,46	33	24,84	63	29,49	—	—	43	23,97	273	20,87
—	—	169	29,68	174	32,81	—	—	125	24,54	371	21,61
—	—	438	31,04	229	29,59	161	16,11	158	21,91	167	23,01
106	16,46	640	30,36	466	30,68	161	16,11	326	23,19	811	21,65
140	15,55	242	20,54	395	21,94	50	16,12	35	19,44	439	17,75
—	—	990	21,57	712	21,51	135	16,58	99	21,51	538	17,48
—	—	1196	24,08	275	23,56	49	19,97	105	27,68	86	18,53
140	15,55	2428	22,70	1382	21,88	234	17,11	239	23,92	1063	17,68
17	15,00	1022	17,16	1011	16,85	19	19,77	92	16,88	513	16,25
—	—	681	20,74	560	19,88	28	17,71	13	16,74	84	15,70
—	—	187	23,22	140	25,17	—	—	24	27,02	25	21,23
17	15,00	1890	19,05	1711	18,52	47	18,64	129	18,40	622	16,38
263	15,88	4958	22,80	3559	21,42	442	16,95	694	22,55	2496	18,68
82	4,15	8	9,10	9	6,22	—	—	17	7,24	113	3,89
—	—	20	7,60	23	6,26	—	—			185	3,96
—	—	54	6,88	18	5,75	9	6,11			47	3,12
82	4,15	82	7,27	50	6,03	9	6,11	49	4,15	345	3,82
256	3,24	118	6,96	163	5,64	8	2,13			744	3,12
—	—	262	8,06	265	5,87	6	2,83			463	3,54
—	—	205	7,14	55	6,14	12	6,77	53	4,64		
256	3,24	585	7,48	483	5,83	26	4,43	112	4,22	1260	3,34
15	3,84	603	5,90	792	3,79	9	5,72			674	2,61
—	—	226	7,61	161	4,73	15	5,65			79	3,47
—	—	27	7,91	18	7,81	—	—	6	3,67		
15	3,84	856	6,41	971	4,02	24	5,68			759	2,71
353	3,48	1523	6,87	1504	4,67	59	5,19	178	4,49	2364	3,21
—	—	632	19,92	86	14,52	123	13,77	8	15,42	—	—
—	—	1957	17,18	122	16,29	36	18,50	23	17,47	—	—
—	—	885	15,49	106	17,46	38	16,43	6	16,33	—	—
—	—	3474	17,25	314	16,20	197	15,15	37	16,84	—	—

Tabel 1 (fortsat). Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og
Salaire moyen par semaine des compagnons, des apprentis et des

	Glarmesterforretninger <i>vitrieres</i>		Malerforretninger og Skiltefabr. <i>peinture, fabr. d'enseignes</i>		Sadelmager- og Tapetsererforretn. <i>selleries, tapisseries</i>		Skorstensfejerforretninger <i>ramoneurs</i>		
	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennemsnitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	
A. Svende i Forretn. med: <i>compagnons dans les etabl. à :</i>									
		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	52	20,71	203	22,21	119	21,47	} 28	21,36
	6—20 — —	17	21,75	333	24,34	123	25,24		
	over 20 — —	—	—	391	23,90	15	23,27		
	i alt total	69	21,00	927	23,56	257	23,38		
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	65	16,57	416	20,48	231	16,13	} 32	16,88
	6—20 — —	—	—	262	22,39	53	18,18		
	over 20 — —	—	—	—	—	6	21,17		
	i alt total	65	16,57	678	21,22	290	16,61		
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	12	17,96	302	18,80	158	14,83	} 6	16,48
	6—20 — —	—	—	131	24,31	10	27,52		
	over 20 — —	—	—	18	17,79	18	12,69		
	i alt total	12	17,96	451	20,36	186	15,30	6	16,48
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>									
		146	18,77	2056	22,08	733	18,61	66	18,74
B. Lærlinge i Forretn. med: <i>apprentis dans les etabl. à :</i>									
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	} 49	5,20	94	4,33	} 119	4,94	} 12	3,00
	6—20 — —			91	4,27				
	over 20 — —			55	4,56				
	i alt total			240	4,36				
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	70	3,61	630	3,44	288	3,34	19	3,67
	6—20 — —	—	—	204	3,82	41	3,71	—	—
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—	—	—
	i alt total	70	3,61	834	3,53	329	3,38	19	3,67
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	8	4,41	369	3,08	} 199	3,04	} 3	3,00
	6—20 — —	—	—	41	3,68				
	over 20 — —	—	—	—	—				
	i alt total	8	4,41	410	3,14			3	3,00
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>									
		127	4,26	1484	3,56	647	3,57	34	3,31
C. Arbejds mænd: manœuvres:									
København <i>v. de Copenhague. . .</i>	—	—	—	—	14	14,07	—	—	
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places . . .</i>	—	—	—	—	14	14,68	—	—	
Landdistrikterne <i>com. rurales</i>	—	—	—	—	7	14,32	—	—	
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>									
		—	—	—	—	35	14,37	—	—

Arbejds mænd i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.
manœuvres dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Bødkerforretn. <i>tonneleries</i>		Træ- og Blokke- drejerforretn. <i>tourneurs en bois, poulieries</i>		Kunstdrejer- forretninger <i>tabletteries</i>		Børstenbinder- forretninger <i>brosseries</i>		Hjul- og Karet- magerforretninger <i>charronneries, carrosseries</i>		Garverier <i>tanneries</i>			
Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.		
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		
22	20,34	39	20,78	31	15,36	34	19,32	24	19,10	6	20,92		
24	20,67	22	21,00	8	22,38			24	22,23	27	20,30		
80	24,58	—	—	13	25,38			9	27,94	62	21,15		
126	23,09	61	20,83	52	18,94	8	11,88	57	22,17	95	20,90		
162	17,92	60	15,43	37	15,43			30	17,25	114	16,12	106	16,84
67	19,52	23	19,30					—	—	38	17,62	103	19,03
40	24,70	—	—			4	13,50	—	—	94	19,32	36	19,79
269	19,33	83	16,50	4	—	38	16,12	246	17,57	245	18,20		
158	15,43	25	14,42			—	—	1	15,00	299	13,91	34	17,68
14	22,71					—	—	—	—	10	14,80	10	20,67
—	—			—	—	—	—	—	—	—	—	—	
172	16,02	—	—	4	13,50	1	15,00	309	13,94	61	19,00		
567	19,16	169	17,75	93	17,28	73	17,59	612	16,16	401	18,96		
8	6,00	17	4,16	2	3,00	6	4,91	33	5,77	22	5,88		
11	5,64	6	4,25										
12	4,04	—	—										
31	5,11	23	4,19	26	3,08	11	3,70	172	3,46	62	5,44		
109	3,71	84	3,56										
14	5,57	8	4,40										
15	7,38	—	—	—	—	—	—	236	3,75	—	—		
138	4,30	92	3,74	—	—	2	1,50	452	3,03	8	5,25		
107	3,71	24	2,88	—	—	—	—	6	3,00	9	5,47		
9	5,37			—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—			—	—	—	—	—	—	—	—	—	
116	3,83	—	—	—	—	2	1,50	458	3,03	17	5,36		
285	4,20	139	3,60	28	3,07	19	3,91	727	3,38	101	5,52		
62	14,97	—	—	—	—	22	12,03	3	14,67	32	18,26		
26	14,19	—	—	—	—	4	14,50	47	16,76	162	13,55		
4	10,88	—	—	—	—	—	—	5	11,30	42	13,46		
92	14,57	—	—	—	—	26	12,41	55	16,15	236	14,17		

Tabel 1 (fortsat). Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og
Salaires moyen par semaine des compagnons, des apprentis et des

	Stenhugger- og Stensliberforretninger <i>tailleurs et polisseurs de pierre</i>		Guldsmede- forretninger <i>orfèvres</i>		Kobbersmede- forretninger <i>chaudronniers</i>		Gørtler og Kandestøber- forretninger <i>dinandiers et potiers d'étain</i>		
	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaires p. sem.</i>	
A. Svende i Forretn. med: <i>compagnons dans les établ. à:</i>									
		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	—	30	19,61	8	23,00	23	18,98	
	6—20 — —	40	26	20,87	7	23,36	39	22,45	
	over 20 — —	108	33	23,59	14	29,19	34	22,94	
	i alt total	148	89	21,46	29	26,08	96	21,79	
Købstæderne og Handels- pladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	33	54	16,58	24	20,95	12	17,90	
	6—20 — —	51	11	19,48	10	19,13	15	19,36	
	over 20 — —	209	9	17,22	—	—	43	20,57	
	i alt total	293	74	17,09	34	20,42	70	19,85	
Land- distrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	60	1	16,50	1	16,50	—	—	
	6—20 — —	18	—	—	—	—	—	—	
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—	—	
	i alt total	78	1	16,50	1	16,50	—	—	
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>									
		519	164	18,85	64	22,92	166	20,97	
B. Lærlinge i Forretn. med: <i>apprentis dans les établ. à:</i>									
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	24	6,21	26	4,08	8	9,56	14	3,57
	6—20 — —			12	4,00			38	6,01
	over 20 — —			9	6,11			23	5,45
	i alt total			47	4,45			75	5,38
Købstæderne og Handels- pladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	22	4,24	37	3,39	43	3,30	27	4,15
	6—20 — —			7	3,29	7	3,07	9	5,38
	over 20 — —			9	4,00	—	—	29	5,82
	i alt total			53	3,48	50	3,27	65	5,07
Land- distrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouv.</i>	20	8,47	2	3,00	—	—	—	—
	6—20 — —			—	—	—	—	—	—
	over 20 — —			—	—	—	—	—	—
	i alt total			2	3,00	—	—	—	—
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>									
		66	102	3,92	58	4,14	140	5,24	
C. Arbejds mænd: manœuvres:									
København <i>v. de Copenhague . .</i>	56	19,68	—	—	7	16,68	13	17,15	
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places . .</i>	51	14,90	—	—	5	13,06	19	14,16	
Landdistrikterne <i>com. rurales</i>	61	13,88	—	—	—	—	—	—	
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>									
		168	16,10	—	—	12	15,17	32	15,38

1) 12 Svende have i 'Overskud' modtaget 1604 Kr.

Arbejdsmand i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

manœuvres dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Blikkenslager- samt Gas- og Vandmester- forretninger ferblanteries		Blikvare- fabrikker fabr. de ferblanterie		Grovsmede- forretninger forgerons		Klejsmede- forretninger serruriers		Jernstøberier fonderies de fer		Maskin- fabrikker fabr. de machines		Maskin- værksteder ateliers de mécaniciens	
Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nombre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.	Antal Arb. nbre des ouv.	Gennem- snitlig Ugeløn salaire p. sem.
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.
198	36,28 ¹	10	19,09	59	21,90	41	19,45	74	23,84	—	—	40	23,31
		24	21,58	57	22,57	29	22,23			42	20,70	32	25,01
		22	21,93	104	19,38	64	23,03			935	23,16	—	—
221 69	18,15 21,62	56	21,27	220	20,37	134	24,15	299	21,80	977	23,05	72	24,31
		89	26,49	289	16,35	31	15,89			6	17,50	6	17,50
290 72 3	18,98 18,67 24,00			7	18,00	60	17,19	25	24,69	11	18,69	162	16,96
		349	16,49			95	19,30	1178	18,41			7	15,23
75	18,88	7	18,00	1583	13,16	23	16,92	11	18,69	11	13,93	115	14,43
				31	18,04					88	17,37	14	20,82
75	18,88	7	18,00	1614	14,09					166	17,22	129	15,13
563	24,95 ¹	152	24,18	2183	14,54	252	21,66	384	22,10	2489	20,06	302	18,08
99	5,01	15	5,97	67	5,69	110	3,99	36	6,24	—	—	20	3,07
				56	5,74	49	3,88			39	4,23	24	2,14
				10	6,14	42	5,26			411	4,59	—	—
241 43	3,58 4,35	17	5,47	133	5,74	201	4,45	98	8,33	450	4,56	44	2,58
				540	3,39	102	2,80			—	—	95	3,28
284 65	3,69 3,30	13	6,89	97	3,47	77	3,30	8	7,34	116	3,78	54	3,33
				—	—	25	3,96			527	4,85	9	5,22
				637	3,40	204	3,13			643	4,66	158	3,41
65	3,30	13	6,89	1949	2,15	30	4,37	8	7,34	6	3,00	116	3,30
				15	3,27					69	2,41	14	3,00
		13	6,89	1964	2,16					128	2,87	130	3,26
448	3,93	45	6,00	2734	2,62	435	3,72	142	7,75	1221	4,44	332	3,24
35	18,02	33	12,86	36	16,51	44	20,93	53	18,46	229	19,95	41	19,80
8 3	16,00 20,60	79 35	18,21 16,14	11 23	11,00 9,25	34 19	17,69 14,32	160 —	15,45 —	449 66	15,93 13,24	15 4	13,80 12,56
46	17,84	147	16,52	70	13,26	97	18,50	213	16,20	744	16,93	60	17,83

Tabel 1 (fortsat). Gennemsnitlig Ugeløn for Svende, Lærlinge og
Salaire moyen par semaine des compagnons, des apprentis et des

	Cykelfabriker <i>fabr. de vélocipèdes</i>		Symaskine- fabrikker <i>fabr. de machines à coudre</i>		Urmager- foretninger <i>horlogers</i>		Tilvirkning af kirurg. Instru- menter <i>fabr. d'instru- ments de chirurgie</i>				
	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>	Antal Arb. <i>nombre des ouv.</i>	Gennem- snitlig Ugeløn <i>salaire p. sem.</i>			
A. Svende i Forretn. med: <i>compagnons dans les établ. à :</i>											
		Kr.		Kr.		Kr.		Kr.			
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	3	20,10	34	21,64	72	17,18	9	20,56		
	6—20 — —					17	24,67	9	25,68		
	over 20 — —					—	—	—	—		
i alt total						89	18,61	18	23,09		
Købstæderne og Handels- pladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	15	19,91	23	17,71	141	15,57	6	23,48		
	6—20 — —	16	17,66			9	14,01	—	—		
	over 20 — —	45	21,76			—	—	—	—		
i alt total		76	20,53			150	15,47	6	23,48		
Land- distrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	—	—	—	—	40	13,74	—	—		
	6—20 — —	9	17,61	—	—	—	—	—	—		
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—	—	—		
i alt total		9	17,61	—	—	40	13,74	—	—		
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>											
	88	20,22	57	20,05	279	16,23	24	23,19			
B. Lærlinge i Forretn. med: <i>apprentis dans les établ. à :</i>											
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	5	3,10	—	—	28	1,47	10	4,15		
	6—20 — —	—	—	—	—	—	—				
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—				
i alt total		5	3,10	—	—	28	1,47				
Købstæderne og Handels- pladserne <i>autres villes et places</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	36	3,54	34	3,94	9	3,78	3	5,67		
	6—20 — —					11	3,09			181	2,27
	over 20 — —					14	4,70				
i alt total						34	3,94	3	5,67		
Land- distrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 Arb. <i>ouvr.</i>	—	—	—	—	63	2,71	—	—		
	6—20 — —	9	3,67	—	—	—	—	—	—		
	over 20 — —	—	—	—	—	—	—	—	—		
i alt total		9	3,67	—	—	63	2,71	—	—		
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>											
	50	3,52	34	3,94	272	2,29	13	4,50			
C. Arbejdsmænd: manœuvres:											
København <i>v. de Copenhague . .</i>	—	—	—	—	—	—	—	—			
Købstæderne og Handelspladserne <i>autres villes et places . .</i>	14	14,92	—	—	—	—	—	—			
Landdistrikterne <i>com. rurales</i>	—	—	—	—	—	—	—	—			
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit . . .</i>											
	14	14,92	—	—	—	—	—	—			

Tabel II. Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge
Emploi du système de logement des compagnons et des apprentis,

I Forretninger med Antal Arbejdere: dans les établ. à tant d'ouvriers:		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>	
		Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>
		Møllerier <i>minoteries</i>				Bagerier og Konditorier <i>boulangeries et confiseries</i>			
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 . . .	7	"	"	"	191	28	93	76
	6—20 . . .	40	"	6	4	237	7	46	37
	over 20 . .	115	"	2	"	117	"	5	5
	i alt total	162	"	8	4	545	35	144	118
Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>	1—5 . . .	140	91	29	26	594	366	596	566
	6—20 . . .	63	4	1	"	112	28	45	42
	over 20 . .	33	8	5	3	17	"	"	"
	i alt total	236	103	35	29	723	394	641	608
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 . . .	1607	1371	337	323	745	575	323	307
	6—20 . . .	28	20	6	6	41	3	5	5
	over 20 . .	"	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	1635	1391	343	329	786	578	328	312
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	1—5 . . .	1754	1462	366	349	1530	969	1012	949
	6—20 . . .	131	24	13	10	390	38	96	84
	over 20 . .	148	8	7	3	134	"	5	5
	i alt total	2033	1494	386	362	2054	1007	1113	1038
		Skomagerforretninger²⁾ <i>cordonneries</i>				Barber- og Friser- forretninger <i>établ. de barbiers et coiffeurs</i>			
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 . . .	504	22	28	14	106	73	82	34
	6—20 . . .	375	7	3	"	"	"	"	"
	over 20 . .	120	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	999	29	31	14	106	73	82	34
Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>	1—5 . . .	842	173	525	425	140	121	256	163
	6—20 . . .	511	23	118	80	"	"	"	"
	over 20 . .	19	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	1372	196	643	505	140	121	256	163
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 . . .	540	348	677	577	17	14	15	10
	6—20 . . .	14	"	3	3	"	"	"	"
	over 20 . .	"	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	554	348	680	580	17	14	15	10
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	1—5 . . .	1886	543	1230	1016	263	208	353	207
	6—20 . . .	900	30	124	83	"	"	"	"
	over 20 . .	139	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	2925	573	1354	1099	263	208	353	207

¹⁾ En Udskillelse af ikke-faglærte Folk har ikke kunnet foretages for Maltgørierne og Bryggerierne var en større Arbejdsnedlæggelse i Faget. ²⁾ Skotøjsfabrikker ikke medregnede.

i de Fag, hvor Systemet spiller en væsentlig Rolle. Maj 1897.
dans les métiers où ce système joue un rôle important, mai 1897.

Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>	
Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés
Slagterier, Pølsefabr. og Tarmrenserier <i>boucheries et charcuteries</i>				Maltgørerier og Ølbryggerier ¹⁾ <i>malleries et brasseries</i>				Rebslugerforretninger <i>corderies</i>				Skrædder- forretninger ²⁾ <i>établ. de tailleurs</i>			
83	26	48	26	7	2	"	"	5	"	"	"	—	—	—	—
22	4	15	10	37	3	"	"	1	"	"	"	—	—	—	—
"	"	"	"	250	18	"	"	"	"	"	"	—	—	—	—
105	30	63	36	294	23	"	"	6	"	"	"	—	—	—	—
280	223	304	268	260	76	8	5	149	53	72	56	377	78	312	259
102	15	10	5	198	12	2	1	38	11	9	10	680	26	165	89
130	"	4	"	311	4	"	"	22	"	2	"	138	2	13	"
512	238	318	273	769	92	10	6	209	64	83	66	1195	106	490	348
233	187	175	162	219	136	18	15	33	16	39	33	791	602	759	736
29	8	5	4	20	"	"	"	4	"	4	"	95	26	44	41
40	"	1	"	673	79	45	"	26	"	15	"	"	"	"	"
302	195	181	166	912	215	63	15	63	16	58	33	886	628	803	777
596	436	527	456	486	214	26	20	187	69	111	89	—	—	—	—
153	27	30	19	255	15	2	1	43	11	13	10	—	—	—	—
170	"	5	"	1234	101	45	"	48	"	17	"	—	—	—	—
919	463	562	475	1975	330	73	21	278	80	141	99	—	—	—	—
Murerforretninger <i>maçonneries</i>				Tømmerforretninger <i>charpenteries</i>				Snedkerforretninger af alle Arter <i>menuiseries</i>				Glemester- forretninger <i>vitrieres</i>			
33	"	8	2	63	"	9	"	316	1	114	8	52	8	44	8
169	"	20	"	174	3	23	1	496	1	193	10	17	"	5	2
438	"	54	"	229	"	18	"	325	"	55	"	"	"	"	"
640	"	82	2	466	3	50	1	1137	2	362	18	69	8	49	10
242	5	118	48	395	11	163	72	474	70	770	421	65	29	70	44
990	10	262	41	712	4	265	36	637	32	483	183	"	"	"	"
1196	"	205	7	275	"	55	1	191	"	56	3	"	"	"	"
2428	15	585	96	1382	15	483	109	1302	102	1309	607	65	29	70	44
1022	488	603	476	1011	611	792	680	605	429	774	735	12	3	8	5
681	141	226	130	560	112	161	97	97	35	89	71	"	"	"	"
187	9	27	3	140	14	18	"	49	"	8	"	"	"	"	"
1890	638	856	609	1711	737	971	777	751	464	871	806	12	3	8	5
1297	493	729	526	1469	622	964	752	1395	500	1658	1164	129	40	122	57
1840	151	508	171	1446	119	449	134	1230	68	765	264	17	"	5	2
1821	9	286	10	644	14	91	1	565	"	119	3	"	"	"	"
4958	653	1523	707	3559	755	1504	887	3190	568	2542	1431	146	40	127	59

Vedkommende. ²⁾ Skrædderforretningerne i København ere ikke medtagne, da der i den paagældende Uge

Tabel 2 (fortsat). Anvendelsen af Logissystemet for Svende og Lærlinge
Emploi du système de logement des compagnons et des apprentis, dans

I Forretninger med Antal Arbejdere: dans les établ. à tant d'ouvriers:		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>	
		Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>	Antal <i>nom- bre</i>	Heraf med Logis <i>dont logés</i>
		Maler- og Lakerer- forretninger <i>peintures, fabr. d'enseignes</i>				Sadelmager- og Tapet- sererforretninger <i>selleries, tapissiers</i>			
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 . . .	203	1	94	3	119	3	64	2
	6—20 . . .	333	"	91	1	123	2	51	2
	over 20 . .	391	"	55	"	15	"	4	"
	i alt total	927	1	240	4	257	5	119	4
Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>	1—5 . . .	416	92	630	341	231	109	288	189
	6—20 . . .	262	22	204	81	53	2	41	1
	over 20 . .	"	"	"	"	6	"	"	"
	i alt total	678	114	834	422	290	111	329	190
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 . . .	302	207	369	337	158	125	193	172
	6—20 . . .	131	12	41	20	10	4	2	2
	over 20 . .	18	"	4	1	18	"	4	"
	i alt total	451	219	414	358	186	129	199	174
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	1—5 . . .	921	300	1093	681	508	237	545	363
	6—20 . . .	726	34	336	102	186	8	94	5
	over 20 . .	409	"	59	1	39	"	8	"
	i alt total	2056	334	1488	784	733	245	647	368
		Garverier <i>tanneries</i>				Gas- og Vandmesterforr., Blikkenslagerforr., Lampefabrikker <i>ferblanteries</i>			
København <i>ville de Copenhague</i>	1—5 . . .	6	"	2	"	64	1	66	9
	6—20 . . .	27	"	5	"	68	"	29	"
	over 20 . .	62	"	15	"	66	"	4	1
	i alt total	95	"	22	"	198	1	99	10
Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>	1—5 . . .	106	19	33	21	221	68	241	128
	6—20 . . .	103	3	24	14	69	1	43	3
	over 20 . .	36	"	5	"	"	"	"	"
	i alt total	245	22	62	35	290	69	284	131
Landdistrikterne <i>communes rurales</i>	1—5 . . .	34	14	8	6	72	35	63	51
	6—20 . . .	27	7	9	4	3	"	2	"
	over 20 . .	"	"	"	"	"	"	"	"
	i alt total	61	21	17	10	75	35	65	51
Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>	1—5 . . .	146	33	43	27	357	104	370	188
	6—20 . . .	157	10	38	18	140	1	74	3
	over 20 . .	98	"	20	"	66	"	4	1
	i alt total	401	43	101	45	563	105	448	192

i de Fag, hvor Systemet spiller en væsentlig Rolle. Maj 1897.

les métiers où ce système joue un rôle important, mai 1897 (suite).

Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>		Svende <i>compagnons</i>		Lærlinge <i>apprentis</i>	
Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés	Antal nom- bre	Heraf med Logis dont logés
Skorstensfejerforretn. <i>ramoneurs</i>				Bødkerforretninger <i>tonnelleries</i>				Drejferforretninger af alle Arter <i>tourneurs</i>				Hjul- og Karetmager- forretninger <i>charronneries, carrosseries</i>			
25	"	9	9	22	1	8	2	57	4	18	6	24	"	9	"
3	"	3	3	24	"	11	"	5	"	7	"	24	"	22	1
"	"	"	"	80	"	12	"	3	"	"	"	9	"	2	"
28	"	12	12	126	1	31	2	65	4	25	6	57	"	33	1
32	21	19	19	162	34	109	74	115	34	106	68	114	58	172	144
"	"	"	"	67	"	14	6	5	"	12	3	38	11	51	32
"	"	"	"	40	"	15	"	"	"	"	"	94	"	13	1
32	21	19	19	269	34	138	80	120	34	118	71	246	69	236	177
6	2	3	3	158	93	107	100	35	14	24	22	299	252	452	429
"	"	"	"	14	"	9	6	1	"	1	1	10	"	6	6
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6	2	3	3	172	93	116	106	36	14	25	23	309	262	458	435
63	23	31	31	342	128	224	176	207	52	148	96	437	310	633	573
3	"	3	3	105	"	34	12	11	"	20	4	72	21	79	39
"	"	"	"	120	"	27	"	3	"	"	"	103	"	15	1
66	23	34	34	567	128	285	188	221	52	168	100	612	331	727	613
Gro- og Klejnsmedeforr. samt Maskinværksteder <i>forgerons, serruriers, mécaniciens</i>				Urmagerforretninger <i>horlogers</i>				Bogbinderforretninger <i>reliures</i>				Bog- og Sten- trykkerier <i>imprimeries</i>			
140	1	197	6	72	8	28	2	51	1	40	4	40	1	44	3
118	2	129	"	17	"	"	"	107	2	46	"	179	"	89	"
168	"	52	"	"	"	"	"	49	"	18	"	520	"	112	"
426	3	378	6	89	8	28	2	207	3	104	4	739	1	245	3
395	161	737	518	141	89	177	106	94	29	111	38	53	7	68	24
118	12	228	75	9	"	4	2	24	2	24	2	482	9	227	28
32	"	34	"	"	"	"	"	"	"	"	"	105	"	24	"
545	173	999	593	150	89	181	108	118	31	135	40	640	16	319	52
1715	1522	2087	1968	40	30	63	55	12	2	8	6	9	5	6	3
47	36	33	27	"	"	"	"	"	"	"	"	17	1	15	"
4	"	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1766	1558	2124	1995	40	30	63	55	12	2	8	6	26	6	21	3
2250	1684	3021	2492	253	127	268	163	157	32	159	48	102	13	118	30
283	50	390	102	26	"	4	2	131	4	70	2	678	10	331	28
204	"	90	"	"	"	"	"	49	"	18	"	625	"	136	"
2737	1734	3501	2594	279	127	272	165	337	36	247	50	1405	23	585	58

Tabel 3. Det indbyrdes Forhold mellem Svende- og Lærlinge-
Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis

Forretninger med: <i>établissements à :</i>	København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrik- terne <i>comm. rurales</i>		
	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis
Mølleries <i>minoteries</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	6	96	"	97	245	"	1178	1450	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	4	66	8	8	41	12	21	49	23
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	"	"	"	9	9	9	149	154	154
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	"	"	"	"	"	"	4	4	10
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	"	"	"	12	"	15	155	"	163
I alt <i>total</i>	10	162	8	126	295	36	1507	1657	350
Konditorier <i>confiseries</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	5	5	"	14	16	"	4	4	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	5	13	8	1	2	1	"	"	"
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	3	6	6	8	11	11	"	"	"
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	4	5	10	3	3	6	"	"	"
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	10	"	20	21	"	30	3	"	4
I alt <i>total</i>	27	29	44	47	32	48	7	4	4
Rebslagerforretninger <i>corderies</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	7	15	"	64	129	"	15	21	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	"	"	"	22	84	29	3	30	17
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	"	"	"	20	25	25	7	11	11
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	"	"	"	4	4	10	4	7	13
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	"	"	"	19	"	23	18	"	25
I alt <i>total</i>	7	15	"	129	242	87	47	69	66
Skomagerforretninger²⁾ <i>cordonneries</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	316	1032	"	334	770	"	284	360	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	12	45	15	125	508	192	26	63	30
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	7	8	8	117	154	154	109	125	125
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	1	1	2	58	72	144	30	32	64
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	10	"	11	146	"	209	377	"	472
I alt <i>total</i>	346	1086	36	780	1504	699	826	580	691

1) Skrædderforretningerne i København ere ikke medtagne, da der i den paagældende Uge var en

2) Skotøjsfabrikker ikke medregnede.

styrken i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

dans les principaux métiers et fabriques, mai 1897.

Det egentlige Danmark le Danemark propr. dit					København ville de Copenhague			Købstæderne og Handelspl. autres villes et places			Landdistrik- terne comm. rurales			Det egentlige Danmark le Danemark propr. dit				
Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne		Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne	
			Svende compagnons	Lærlinge apprentis													Svende compagnons	Lærlinge apprentis
Bagerier <i>boulangeries</i>																		
1281	1791	"	1,4	"	72	333	"	212	384	"	480	629	"	764	1346	"	1,8	"
33	156	43	4,7	1,3	33	166	54	41	109	54	21	51	24	95	326	132	3,4	1,4
158	163	163	1,0	1,0	14	20	20	106	128	128	107	110	110	227	258	258	1,1	1,1
4	4	10	1,0	2,5	12	17	32	81	90	194	18	18	39	111	125	265	1,1	2,4
167	"	178	"	1,1	7	"	8	149	"	237	131	"	157	287	"	402	"	1,4
1643	2114	394	1,3	0,2	138	536	114	589	711	613	757	808	330	1484	2055	1057	1,4	0,7
Slagterier og Pøsefabrikker <i>boucheries et charcuteries</i>																		
23	25	"	1,1	"	51	87	"	166	396	"	169	284	"	386	767	"	2,0	"
6	15	9	2,5	1,5	5	16	9	25	112	31	9	49	14	39	177	54	4,5	1,4
11	17	17	1,5	1,5	9	11	11	78	87	87	28	32	32	115	130	130	1,1	1,1
7	8	16	1,1	2,3	6	7	16	18	19	38	6	6	13	30	32	67	1,1	2,2
34	"	54	"	1,6	26	"	31	149	"	180	123	"	131	298	"	342	"	1,1
81	65	96	0,8	1,2	97	121	67	436	614	336	335	371	190	868	1106	593	1,3	0,7
Skrædderforretninger¹⁾ <i>établ. de tailleur</i>																		
86	165	"	1,9	"	—	—	—	205	854	"	278	440	"	—	—	—	—	—
25	114	46	4,6	1,8	—	—	—	116	560	194	74	221	96	—	—	—	—	—
27	36	36	1,3	1,3	—	—	—	55	95	95	153	182	182	—	—	—	—	—
8	11	23	1,4	2,9	—	—	—	50	64	137	62	72	160	—	—	—	—	—
37	"	48	"	1,3	—	—	—	82	"	143	290	"	393	—	—	—	—	—
183	326	153	1,8	0,8	—	—	—	508	1573	569	857	915	831	—	—	—	—	—
Barber- og Frisørforretninger <i>établ. de barbiers et coiffeurs</i>																		
934	2162	"	2,3	"	65	75	"	62	69	"	10	10	"	137	154	"	1,1	"
163	616	237	3,8	1,5	1	2	1	5	10	5	"	"	"	6	12	6	2,0	1,0
233	287	287	1,2	1,2	35	35	35	50	53	53	7	7	7	92	95	95	1,0	1,0
89	105	210	1,2	2,4	2	2	5	13	13	27	"	"	"	15	15	32	1,0	2,1
533	"	692	"	1,3	40	"	50	123	"	176	8	"	8	171	"	234	"	1,4
1952	3170	1426	1,6	0,7	143	114	91	253	145	261	25	17	15	421	276	367	0,7	0,9

større Arbejdsnedlæggelse i Faget.

Tabel 3 (fortsat). Det indbyrdes Forhold mellem Svende- og
Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis dans

Forretninger med: <i>établissements à:</i>	København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrik- terne <i>comm. rurales</i>		
	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>
	Murerforretninger <i>maçonneries</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	48	169	"	155	523	"	405	890	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	38	625	95	269	2384	578	228	1081	354
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	4	6	6	39	56	56	160	210	210
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	1	1	3	24	43	71	54	72	133
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	3	"	3	38	"	46	230	"	306
I alt <i>total</i>	94	801	107	525	3006	751	1077	2253	1003
	Snedkerforretninger <i>menuiseries</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	161	718	"	87	294	"	179	272	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	68	672	175	121	733	306	63	238	97
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	24	52	52	105	215	215	121	160	160
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	42	75	167	171	302	605	91	119	245
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	20	"	42	162	"	318	324	"	461
I alt <i>total</i>	315	1517	436	646	1544	1444	778	789	963
	Maler- og Lakerer- <i>peinture</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	61	152	"	54	80	"	111	165	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	82	874	195	93	469	217	45	208	76
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	20	33	33	109	181	181	65	72	72
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	14	22	43	113	155	299	21	27	53
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	11	"	17	147	"	238	177	"	222
I alt <i>total</i>	188	1081	288	516	885	935	419	472	423
	Bødkerforretninger <i>tonnelleries</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	14	88	"	59	120	"	102	121	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	4	19	10	24	125	44	10	32	12
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	5	8	8	26	33	33	15	15	15
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	2	3	7	7	7	16	5	6	12
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	1	"	1	29	"	49	63	"	78
I alt <i>total</i>	26	118	26	145	285	142	195	174	117

Lærlingestyrken i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>					København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrikterne <i>comm. rurales</i>			Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>					
Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne		Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne		
			Svende compagnons	Lærlinge apprentis													Svende compagnons	Lærlinge apprentis	
Tømmerforretninger <i>charpenteries</i>																			
608	1582	"	2,6	"	28	143	"	119	313	"	347	764	"	494	1220	"	2,5	"	
535	4090	1027	7,6	1,9	31	520	67	198	1509	440	179	803	285	408	2832	792	6,9	1,9	
203	272	272	1,3	1,3	1	1	1	41	84	84	142	175	175	184	260	260	1,4	1,4	
79	116	207	1,5	2,6	1	1	2	21	34	59	57	65	132	79	100	193	1,3	2,4	
271	"	355	"	1,3	1	"	1	28	"	40	313	"	393	342	"	434	"	1,3	
1696	6060	1861	3,6	1,1	62	665	71	407	1940	623	1038	1807	985	1507	4412	1679	2,9	1,1	
Glarimesterforretninger <i>vitrieres</i>																			
427	1284	"	3,0	"	16	31	"	27	37	"	8	11	"	51	79	"	1,5	"	
252	1643	578	6,5	2,3	8	27	12	6	13	6	"	"	"	14	40	18	2,9	1,3	
250	427	427	1,7	1,7	12	15	15	20	22	22	1	1	1	33	38	38	1,2	1,2	
304	496	1017	1,6	3,3	4	4	9	6	6	12	"	"	"	10	10	21	1,0	2,1	
506	"	821	"	1,6	16	"	19	33	"	39	5	"	7	54	"	65	"	1,2	
1739	3850	2843	2,2	1,6	56	77	55	92	78	79	14	12	8	162	167	142	1,0	0,9	
Sadelmager- og Tapetsererforretninger <i>selleries, tapisseries</i>																			
226	397	"	1,8	"	53	95	"	68	102	"	75	87	"	196	284	"	1,4	"	
220	1551	488	7,1	2,2	29	150	56	27	88	43	13	54	17	69	292	116	4,2	1,7	
194	286	286	1,5	1,5	21	34	34	56	72	72	29	33	33	106	139	139	1,3	1,3	
148	204	395	1,4	2,7	18	28	52	39	51	104	12	13	25	69	92	181	1,3	2,6	
335	"	477	"	1,4	11	"	18	95	"	136	99	"	121	205	"	275	"	1,3	
1123	2438	1646	2,2	1,5	132	307	160	285	313	355	228	187	196	645	807	711	1,3	1,1	
Drejerforretninger <i>tourneurs</i>																			
175	329	"	1,9	"	47	88	"	41	60	"	17	20	"	105	168	"	1,6	"	
38	176	66	4,6	1,7	6	32	13	10	41	17	1	5	1	17	78	31	4,6	1,8	
46	56	56	1,2	1,2	8	12	12	22	23	23	4	4	4	34	39	39	1,1	1,1	
14	16	35	1,1	2,5	2	3	6	10	12	23	"	"	"	12	15	29	1,3	2,4	
93	"	128	"	1,4	7	"	10	40	"	61	14	"	20	61	"	91	"	1,5	
366	577	285	1,6	0,8	70	135	41	123	136	124	36	29	25	229	300	190	1,3	0,8	

Tabel 3 (fortsat). Det indbyrdes Forhold mellem Svende- og
Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis dans

Forretninger med: <i>établissements à :</i>	København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrik- terne <i>comm. rurales</i>		
	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>
	Hjul- og Karetmager- <i>charronneries,</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	18	37	"	32	105	"	145	179	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	6	27	10	18	76	29	13	33	14
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	4	4	4	27	39	39	66	71	71
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	2	3	8	26	38	78	25	27	58
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	2	"	3	54	"	93	241	"	305
I alt <i>total</i>	32	71	25	157	258	239	490	310	448
	Stenhugger- og Stensliber- <i>tailleurs et potisseurs</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	6	107	"	28	244	"	38	365	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	8	75	26	3	42	6	3	13	4
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	1	2	2	4	6	6	2	3	3
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	"	"	"	3	4	7	1	1	4
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	1	"	2	9	"	13	10	"	10
I alt <i>total</i>	16	184	30	47	296	32	54	382	21
	Gørtler- og Kandestøber <i>dinandiers et potiers</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	10	44	"	1	3	"	1	14	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	10	62	28	5	49	16	"	"	"
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	10	34	34	6	9	9	"	"	"
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	4	14	19	4	16	24	"	"	"
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	5	"	11	7	"	18	"	"	"
I alt <i>total</i>	39	154	92	23	77	67	1	14	"
	Grovsmedeforretninger <i>forgerons</i>								
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	12	81	"	44	61	"	700	868	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	22	136	48	27	76	38	72	194	83
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	15	29	29	73	99	99	433	466	466
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	19	34	63	112	149	330	130	136	283
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	14	"	29	122	"	222	918	"	1136
I alt <i>total</i>	82	280	169	378	385	689	2253	1664	1968

Lærlingestykken i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Det egentlige Danmark le Danemark propr. dit					København ville de Copenhague			Købstæderne og Handelspl. autres villes et places			Landdistrikterne comm. rurales			Det egentlige Danmark le Danemark propr. dit					
Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne		Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Forretninger établ.	Svende compagnons	Lærlinge apprentis	Gennemsnlt. pr. Forretn. moyenne		
			Svende compagnons	Lærlinge apprentis													Svende compagnons	Lærlinge apprentis	
forretninger <i>carrosseries</i>					Garverier <i>tanneries</i>														
195	321	"	1,6	"	5	60	"	59	136	"	19	41	"	83	237	"	2,9	"	
37	136	53	3,7	1,4	6	73	28	26	194	49	5	14	7	37	281	84	7,6	2,3	
97	114	114	1,2	1,2	1	1	1	8	10	10	2	4	4	11	15	15	1,4	1,4	
53	68	144	1,3	2,7	"	"	"	5	6	13	1	2	3	6	8	16	1,3	2,7	
297	"	401	"	1,4	"	"	"	11	"	14	3	"	3	14	"	17	"	1,2	
679	639	712	0,9	1,0	12	134	29	109	346	86	30	61	17	151	541	132	3,6	0,9	
forretninger <i>de pierre</i>					Guldmedeforretninger <i>orfèvreries</i>														
72	716	"	9,9	"	10	10	"	23	35	"	"	"	"	33	45	"	1,4	"	
14	130	36	9,3	2,6	12	105	30	8	29	14	"	"	"	20	134	44	6,7	2,2	
7	11	11	1,6	1,6	7	8	8	10	22	22	1	1	1	18	31	31	1,7	1,7	
4	5	11	1,3	2,8	6	7	15	3	3	6	"	"	"	9	10	21	1,1	2,3	
20	"	25	"	1,3	5	"	7	14	"	18	1	"	1	20	"	26	"	1,3	
117	862	83	7,4	0,7	40	130	60	58	89	60	2	1	2	100	220	122	2,2	1,2	
forretninger <i>d'étain</i>					Blikkenslagerforretninger <i>ferblanteries</i>														
12	61	"	5,1	"	29	60	"	44	67	"	36	43	"	109	170	"	1,6	"	
15	111	44	7,4	2,9	20	148	38	34	123	58	5	13	6	59	284	102	4,3	1,7	
16	43	43	2,7	2,7	13	17	17	40	66	66	13	14	14	66	97	97	1,5	1,5	
8	30	43	3,8	5,4	12	15	32	50	70	125	5	5	11	67	90	168	1,3	2,5	
12	"	29	"	2,4	21	"	33	43	"	71	25	"	32	89	"	136	"	1,5	
63	245	159	3,9	2,5	95	240	120	211	326	320	84	75	63	390	641	503	1,6	1,3	
forretninger					Klejsmedeforretninger <i>serruriers</i>														
756	1010	"	1,3	"	8	37	"	11	18	"	4	11	"	23	66	"	2,9	"	
121	406	169	3,4	1,4	9	56	47	4	24	17	1	2	1	14	82	65	5,9	4,6	
521	594	594	1,1	1,1	9	22	22	8	14	14	5	11	11	22	47	47	2,1	2,1	
261	319	676	1,2	2,6	29	74	145	29	65	139	3	4	8	61	143	292	2,3	4,3	
1054	"	1387	"	1,3	30	"	61	40	"	88	8	"	14	78	"	163	"	2,1	
2713	2329	2826	0,9	1,0	85	189	275	92	121	258	21	28	34	198	338	567	1,7	2,9	

Tabel 3 (fortsat). Det indbyrdes Forhold mellem Svende- og
Proportion des nombres de compagnons et d'apprentis dans

	København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrik- terne <i>comm. rurales</i>		
	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger <i>établ.</i>	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>
Forretninger med: <i>établissements à :</i>									
Maskinfabrikker <i>fabr. de machines</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	5	102	"	27	326	"	10	52	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	21	897	375	54	1314	502	11	100	58
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	"	"	"	1	2	2	5	12	12
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	8	56	73	23	133	201	7	35	49
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	1	"	7	1	"	1	"	"	"
I alt total . . .	35	1055	455	106	1775	706	33	199	119
Cykelfabrikker <i>fabr. de vélocipèdes</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	"	"	"	4	8	"	"	"	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	4	189	51	5	72	23	1	5	4
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	1	2	2	2	3	3	"	"	"
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	2	3	6	3	4	10	1	4	5
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	"	"	"	1	"	5	"	"	"
I alt total . . .	7	194	59	15	87	41	2	9	9
Bogbinderforretninger <i>relieurs</i>									
Svende, uden Lærlinge <i>compagnons seuls</i>	27	66	"	44	60	"	7	7	"
Flere Svende end Lærlinge <i>plus de c. que d'appr.</i>	25	146	63	6	26	11	"	"	"
Lige mange Svende og Lærlinge <i>autant</i>	15	25	25	23	30	30	3	3	3
Flere Lærlinge end Svende <i>plus d'appr. que de c.</i>	6	8	17	19	22	48	1	2	3
Lærlinge, uden Svende <i>apprentis seuls</i>	10	"	16	38	"	58	2	"	2
I alt total . . .	83	245	121	130	138	147	13	12	8

Lærlingestykken i vigtigere Haandværks- og Fabrikfag. Maj 1897.

les principaux métiers et fabriques, mai 1897 (suite).

Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>					København <i>ville de Copenhague</i>			Købstæderne og Handelspl. <i>autres villes et places</i>			Landdistrikterne <i>comm. rurales</i>			Det egentlige Danmark <i>le Danemark propr. dit</i>					
Forretninger établ.	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Gennemsnlt. pr. Forretn. <i>moyenne</i>		Forretninger établ.	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger établ.	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger établ.	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Forretninger établ.	Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	Gennemsnlt. pr. Forretn. <i>moyenne</i>		
			Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>													Svende <i>compagnons</i>	Lærlinge <i>apprentis</i>	
Maskinværksteder <i>ateliers de mécaniciens</i>																			
42	480	"	11,4	"	17	55	"	22	48	"	42	73	"	81	176	"	2,2	"	
86	2311	935	26,9	10,9	5	26	12	6	36	22	14	44	19	25	106	53	4,2	2,1	
6	14	14	2,3	2,3	3	6	6	11	23	23	18	23	23	32	52	52	1,6	1,6	
38	224	323	5,9	8,5	9	24	43	30	45	87	19	22	49	58	91	179	1,6	3,1	
2	"	8	"	4,0	7	"	14	30	"	68	34	"	50	71	"	132	"	1,9	
174	3029	1280	17,4	7,4	41	111	75	99	152	200	127	162	141	267	425	416	1,6	1,6	
Urnagerforretninger <i>horlogers</i>																			
4	8	"	2,0	"	49	79	"	60	67	"	26	28	"	135	174	"	1,3	"	
10	266	78	26,6	7,8	2	12	2	11	32	13	1	2	1	14	46	16	3,3	1,1	
3	5	5	1,7	1,7	6	7	7	40	46	46	9	9	9	55	62	62	1,1	1,1	
6	11	21	1,8	3,5	3	3	6	13	13	26	1	1	2	17	17	34	1,0	2,0	
1	"	5	"	5,0	13	"	16	73	"	101	45	"	51	131	"	168	"	1,3	
24	290	109	12,1	4,5	73	101	31	197	158	186	82	40	63	352	299	280	0,8	0,8	
Bog- og Stentrykkerier <i>imprimeries</i>																			
78	133	"	1,7	"	23	177	"	17	63	"	2	8	"	42	248	"	5,9	"	
31	172	74	5,5	2,4	49	728	210	89	616	251	5	16	9	143	1360	470	9,5	3,3	
41	58	58	1,4	1,4	8	17	17	20	50	50	2	4	4	30	71	71	2,4	2,4	
26	32	68	1,2	2,6	12	22	35	18	29	50	2	6	9	32	57	94	1,8	2,9	
50	"	76	"	1,5	15	"	26	15	"	25	2	"	2	32	"	53	"	1,7	
226	395	276	1,7	1,2	107	944	288	159	758	376	13	34	24	279	1736	688	6,2	2,5	